

DANMARK I TAL ● 2010

DANMARKS
STATISTIK

Rigsstatistiker Jan Plovsing

Danmarks Statistik (midt i billedet) ligger på Østerbro i København

Statistik handler om mennesker. Det spændende ved statistik er ikke tallene selv, men det, de fortæller om virkeligheden – vores samfund og levevilkår som mennesker.

Med *Danmark i tal 2010* får du et kortfattet og enkelt portræt af Danmark og danskerne. Hæftet henvender sig til alle – også dem, der ikke har indgående kendskab til statistik.

Danmark i tal fortæller historien om det danske samfund og dets udvikling. En fortælling, som vidner om de store forandringer, samfundet har gennemgået de seneste 30-40 år.

Overskrifterne i *Danmark i tal* låner fra den danske sangskat, for ligesom sangene fortæller statistik om vores kultur og samfund.

God fornøjelse!

Indhold

Geografi og klima	4	Landbrug	19
Befolkning	5-6	Industri	20
Uddannelse	7	Transport	21
Kultur	8	Turisme	22
Arbejdsmarked	9	Vidensamfund	23
Bolig	10	Informationssamfund	24
Sociale forhold	11	Offentlig økonomi	25
Sundhed	12	Udenrigshandel	26
Kriminalitet	13	Nationalregnskab	27
Indkomst	14	Hvad er statistik?	28
Forbrug	15	Prøv selv at lave statistik	29
Tal til tiden - www.dst.dk	16-17	Om Danmarks Statistik	30
Erhvervsliv	18	Publikationer	31

Danmark har ingen høje bjerge, store floder eller dybe dale. Vi har i stedet mange små øer, en lang kystlinje og et vejr, som er præget af årstidernes skiften.

Danmark er et lille land målt i forhold til sine nærmeste naboer. Sverige og Tyskland er henholdsvis ti og otte gange større end Danmark, der har et areal på 43.098 km². Til gengæld har vi en kystlinje, som er usædvanlig for landets størrelse. Danmark strækker sig over 7.314 km kyst. Det svarer til knap halvanden meter kyst pr. indbygger.

Et kendetegn ved Danmarks geografi er de mange øer, 407 i alt. I nævnte rækkefølge er Sjælland, Vendsyssel-Thy, Fyn, Lolland og Bornholm arealmæssigt de største øer. Jylland (inkl. Vendsyssel-Thy) udgør 69 pct. af landets samlede areal. To tredjedele af Danmarks areal er landbrugsjord.

••• VIDSTE DU AT

Det regner hver anden dag i Danmark. Et år har nemlig i gennemsnit 171 dage med nedbør på mere end 0,1 mm. I 2008 var der dog 194 dage med nedbør. •••

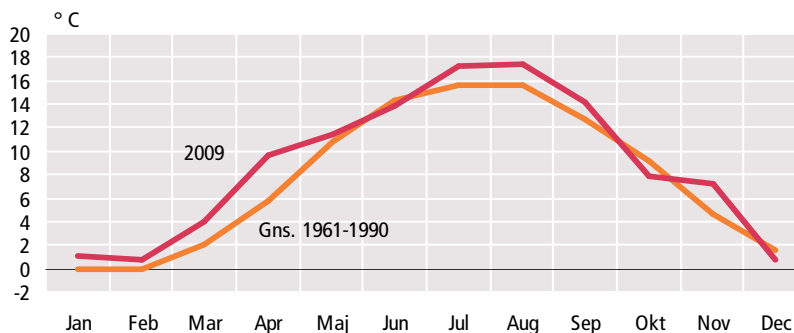
Set over et år svinger den gennemsnitlige temperatur fra 0 °C i januar til 16 °C i august. Det sker, at der er store variationer i forhold til gennemsnittet. Den koldeste dag i over hundrede år var en januardag i 1982 med temperaturer på -31 °C. Den varmeste dag var en augustdag i 1975 med temperaturer på 36 °C.

DET DANSKE RIGE

Omfatter foruden Danmark de selvstyrende områder Grønland og Færøerne. Den isfri del af Grønland er næsten ti gange større end Danmark, mens Færøerne er 30 gange mindre end Danmark.

TEMPERATUR I DANMARK

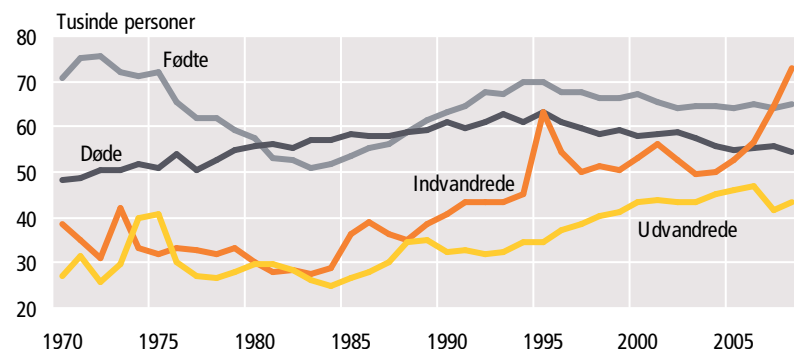

GEOGRAFI

	Enhed	Fakta
Befolkning (1. januar 2009)	antal	5 511 451
Befolkningstæthed	indbyggere pr. km ²	127,9
Samlet areal	km ²	43 098
Kystlinje	km	7 314
Øer	antal	407
Højeste naturlige punkt	meter	170,86 (Møllehøj)
Største sø	km ²	39,5 (Arresø)
Længste å	km	158 (Gudenå)
Geografiske yderpunkter		
Nord		Skagen
Syd		Gedser
Øst		Christiansø
Vest		Blåvandshuk
Arealanvendelse		
Landbrug	pct.	66
Skov og hede	-	16
By, vej og anlæg	-	10
Sø, eng og mose	-	7

På hundrede år er den danske befolkning fordoblet i antal. Befolkningen vokser, når et barn fødes, eller en indvandrer kommer til landet. Vi bliver færre, når nogen dør eller udvander til et andet land.

BEFOLKNINGENS UDVIKLING

Flere tal og oplysninger findes på <http://www.statistikbanken.dk/hisb3>

NØGLETAL FOR DEN DANSKE BEFOLKNING

	Enhed	1970	1980	1990	2000	2009
Folketal 1. januar	mio.	4,91	5,12	5,14	5,33	5,51
0-19-årige	pct.	31,0	28,7	24,3	23,7	24,5
20-59-årige	-	51,5	51,9	55,3	56,6	52,7
60 år +	-	17,5	19,3	20,4	19,7	22,7
Indvandrere og efterkommere	-	-	3,0	4,2	7,1	9,5
Fra ikke-vestlige lande	-	-	1,0	2,2	4,8	6,4

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/hisb4, bef1a, bef1a07, bef3, krbef3 og folk1

BYER MED OVER 50.000 INDBYGGERE

	Enhed	1970	1981	1990	2000	2009
Hovedstadsområdet ¹	tusinde	1 380	1 382	1 337	1 076	1 168
København og Frederiksberg	-	725	582	552	586	614
Århus	-	199	182	200	217	240
Odense	-	137	137	139	145	159
Aalborg	-	100	114	114	120	122
Esbjerg	-	68	70	72	73	71
Randers	-	58	57	55	56	60
Kolding	-	42	41	45	53	56

¹ I 1999 blev 15 kommuner udskilt fra hovedstadsområdet.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bef4a og bef44

Den danske befolkning er vokset med 605.000 de sidste 39 år. Lidt under halvdelen af stigningen – nøjagtig 47,6 pct. – skyldes, at der er blevet født flere, end der er døde. Den anden halvdel skyldes, at der er indvandret flere, end der er udvandret.

I første halvdel af firserne blev der født usædvanlig få børn i Danmark. Det er børn født i denne periode, der refereres til, når der tales om de "små ungdomsårgange". Det lave fødselstal førte indtil 1984 til en negativ befolkningstilvækst. I 1985 vendte billedet på grund af en stigende indvandring. Lige siden er vi blevet flere. I 1995 voksede befolkningen særlig kraftigt pga. indvandring fra eks-Jugoslavien. De seneste år er indvandringen igen steget, og det skyldes i høj grad udenlandske arbejdere, der er kommet til Danmark.

••• VIDSTE DU AT

Vi 5,51 millioner danskere udgør kun 0,8 promille af jordens 6,8 mia. store befolkning. I starten af 1900-tallet udgjorde vi 1,5 promille, så relativt set er vi blevet færre. •••

Indvandringen til Danmark er langt fra et nyt fænomen. Med årene er indvandrerne i stigende grad kommet fra ikke-vestlige lande. I dag udgør indvandrere og deres efterkommere 9,5 pct. af befolkningen, svarende til 526.000.

Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande udgør 6,4 pct. af den danske befolkning. De senere år har udvandringen også generelt været i vækst. Det vidner om, at vi lever i en globaliseret verden.

Hvert år udgiver Danmarks Statistik befolkningsfremskrivninger, der er beregninger af, hvordan befolkningen vil se ud i de kommende årtier mht. fx alder og køn, men også mange andre parametre. Disse data udgives i publikationen **Befolkningens Udvikling** (søg på www.dst.dk/boghandel) og i Statistikbanken (fx www.statistikbanken.dk/prog7a09).

Danskerne lever længere, men vi får også børn senere og gifter os senere end førhen. De store begivenheder udskydes, til vi når en mere moden alder.

Danskerne lever i gennemsnit over fem år længere i dag end i 1970. I dag er den gennemsnitlige levetid 80,7 år for kvinder og 76,3 år for mænd. Ved begyndelsen af 1900-tallet var middellevetiden knap 53 år for mænd og 56 år for kvinder.

Vi får også børn i en senere alder. Kvinder er i gennemsnit 29 år, når de føder deres første barn. Det er fem år ældre end i 1970, hvor kvinderne var knap 24 år ved fødslen af deres første barn.

Kvindernes fertilitet, dvs. hvor mange børn de føder, har betydning for befolkningens udvikling. Hver kvinde i den fødedygtige alder skal føde 2,1 børn, for at befolkningen på sigt bliver større – forudsat at ind- og udvandring opvejer hinanden. Fra 1970 til 2000 var fertiliteten mellem 1,5 og 1,8. I dag er den 1,9, dvs. lidt større, men stadig under 2,1.

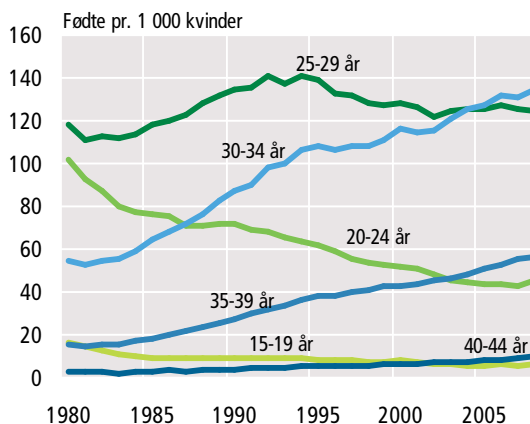
••• VIDSTE DU AT

Alder er ikke nogen hindring for kærlighed. Den ældste brud var 87 år, mens brudgommen var 91 år i 2008. Den yngste brud og brudgom var 17 år. •••

Mænd og kvinder bliver også ældre, før de gifter sig. I 1970 var 88 pct. af alle 30-årige kvinder gift, mens det i dag kun gælder for 44 pct. af kvinderne i den alder. Mænd er i gennemsnit 35 år og kvinder 32 år, når de bliver viet første gang.

Selv om danskerne gifter sig i en mere moden alder, er ægteskaberne ikke nødvendigvis mere holdbare. Skilsmissekorden er på 15.774 skilte par i 2004, mens der i 2008 var 14.695 skilsmisser.

ALDERSBETINGET FERTILITET

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/fod3

SAMLET FERTILITET

Det antal børn, kvinder i gennemsnit sætter i verden i løbet af den frugtbare alder mellem 15 og 49 år.

MIDDELLEVETID

Gennemsnitlig livslængde baseret på dødeligheds-erfaringerne i en given periode.

NØGLETAL FOR DEN DANSKE BEFOLKNING

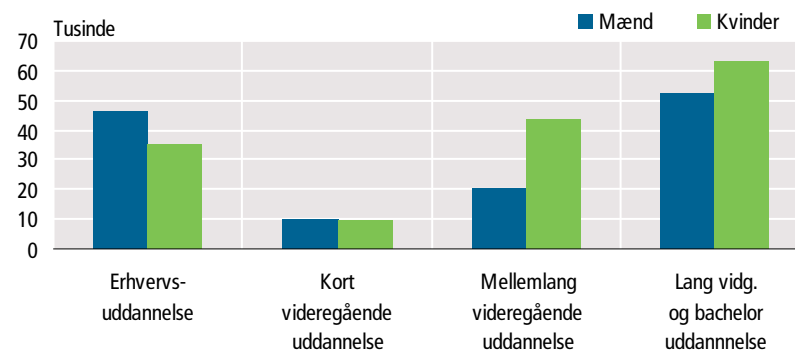
	Enhed	1970	1980	1990	2000	2008
Middellevetid						
Mænd	år	70,8	71,2	72,2	74,5	76,3
Kvinder	-	75,7	77,3	77,8	79,2	80,7
Samlet fertilitet	pr. kvinde	2,0	1,5	1,7	1,8	1,9
Førstegangsfødende	alder	23,7	24,6	26,4	28,1	29,0
Vielser	pr. tusinde	7,4	5,2	6,1	7,2	6,8
Skilsmisser	indbygger	1,9	2,7	2,7	2,7	2,7
Mest populære navn						
Piger	fornavn	Marianne	Mette	Camilla	Julie	Emma
Drenge	(nyfødte)	Henrik	Martin	Christian	Mathias	Lucas

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/hisb8, fod4, fod407, fod11 og hisb3

Hvis du vil vide mere om, hvor mange der fx har samme for- eller efternavn som dig, så besøg www.dst.dk/navne. Der er også et navnebarometer, hvor du kan se et fornavns popularitet igennem de sidste 23 år.

Danskerne er mere veluddannede end nogensinde før. Mere end to ud af tre voksne har i dag en erhvervsrettet uddannelse. Årgangene, der kommer på arbejdsmarkedet, er bedre uddannede end dem, der forlader det.

STUDERENDE VED ERHVERVSKOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSER. 2008

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/u1107

HØJESTE FULDFØRTE UDDANNELSE I PCT. AF 25-64-ÅRIGE

	1981	1985	1991	1995	2000	2009
I alt	100	100	100	100	100	100
Grundskole 8.-10. kl.	41	43	38	34	30	23
Gymnasial uddannelse	3	3	4	5	6	6
Erhvervsfaglig uddannelse	30	33	36	37	38	37
Kort videregående uddannelse	3	3	4	4	5	6
Mellemlang videregående uddannelse	9	10	11	12	13	15
Bacheloruddannelse	0	0	0	1	1	2
Lang videregående uddannelse	3	3	4	5	6	8
Uoplyst uddannelse	12	4	2	2	2	3

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/hfu1 og [krhfu1](http://www.krhfu1)

ERHVERVSKOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSE

En uddannelse, som kvalificerer til en bestemt type job, fx jurist, lærer, pædagog, økonom, læge eller tømrer. Det er altså en uddannelse, som følger efter grundskole eller gymnasium.

Unge mennesker vælger i stigende grad at tage en uddannelse, der kvalificerer til en bestemt type jobs. Befolkningens generelle uddannelsesniveau er steget markant de seneste 28 år. Mens 41 pct. af de 25-64-årige i 1981 havde grundskolen som den højeste fuldførte uddannelse, gjaldt det kun 23 pct. i 2009.

I perioden har en større andel af befolkningen fået en videregående uddannelse. Mens 15 pct. af de 25-64-årige havde en videregående uddannelse bag sig i 1981, var tallet steget til knap 31 pct. i 2009.

Mellemlange videregående uddannelser kvalificerer til jobs som fx folkeskolelærer, pædagog eller sygeplejerske. Lange videregående uddannelser kvalificerer til jobs som fx økonom, læge, præst eller jurist. De erhvervsfaglige uddannelser giver adgang til jobs som fx tømrer, kok eller kontorassistent.

••• VIDSTE DU AT

Danske børn og unge tilbringer mange år på skolebænken. Et barn, der starter i børnehaveklassen, vil i gennemsnit tilbringe 17 år med bøgerne, før det endelige eksamensbevis overrækkes. •••

I 2000 var der for første gang flere kvinder end mænd på de lange videregående uddannelser. Samtidig er kvinderne klart i overtal på de mellemlange videregående uddannelser, mens mændene stadig har flertal på de erhvervsfaglige uddannelser. Fortsætter tendensen, vil kvinderne på sigt være mere højtuddannede end mændene.

I Danmark registreres mange oplysninger via borgernes cpr-numre. Disse data kan udtrækkes af Danmarks Statistik og analyseres for at belyse samfundsforhold. Analyserne præsenteres som regel i tema- eller årspublikationer. På uddannelsesområdet er publikationen **Videre fra grundskolen – de unges uddannelse** fra 2006 et eksempel på en sådan analyse.

Fra firserne og frem til årtusindeskiftet gik danskerne mindre og mindre i biografen, men siden har biograferne igen fået flere besøgende. Store danske og udenlandske film har været med til at vende udviklingen.

Danskeres kulturelle vaner er ikke nogen konstant størrelse. Både inden for teater, museer og film skifter danskeres interesser. Mens biograferne havde et stort salg af billetter i starten af firserne, så betød videoens indtog i de danske hjem, at færre besøgte de bløde sæder i biograferne. Men siden starten af halvfemserne har biograferne fået en renæssance. Fra et gennemsnitligt billetsalg på 10 mio. billetter årligt er der det seneste årti solgt 12 mio. billetter.

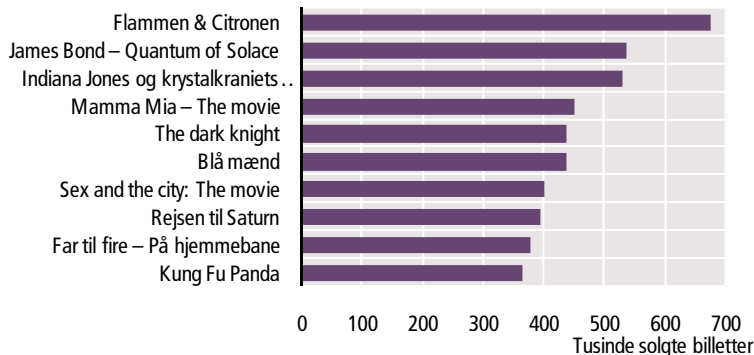
• • • VIDSTE DU AT

Tre danske film har i tidens løb solgt over en million biografbilletter. Det er *Olsen Banden ser rødt*, *Olsen Banden deruda'* og *Olsen Banden går i krig*. Den mest sete udenlandske biografilm nogensinde er *Titanic* med 1,4 mio. solgte billetter. • • •

Vores teaterinteresser har også skiftet karakter siden starten af firserne. Tilskuertallet til skuespil er faldet 37 pct., og der er omtrent en femtedel færre tilskuere til børneteater. Ser man på opera, er publikumstallet steget 64 pct. Stigningen har imidlertid langt fra kunnet opveje tilskuerfaldet til skuespil. De statsstøttede teatre har i gennemsnit 461.000 færre årlige besøgende i dag end i starten af 1980'erne.

Museerne har i samme periode oplevet fremgang. Interessen her har dog også svinget. Nationalmuseet omfatter en del færre museer end i 1980'erne og har derved haft en tilbagegang i besøgende. Kulturhistoriske museer har derimod haft fremgang i samme periode. Louisiana var for andet år i træk danskernes foretrukne museum med 559.000 besøgende i 2008. Derefter følger Prinsens Palais, der er en del af Nationalmuseet, med 373.000 besøgende.

MEST SETE BIOGRAFFILM. 2008

BESØG VED KULTURINSTITUTIONER

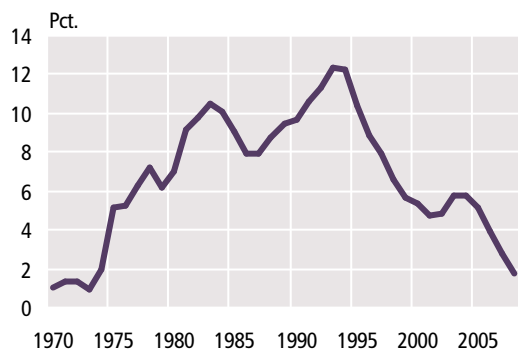
	Enhed	1980-84	1985-89	1990-94	1995-99	2000-08
Biografer						
Solgte billetter	mio. pr. år	14	11	10	10	12
Entréindtægter	mio. kr. pr. år	271	277	285	379	607
Foreviste film i alt	antal film pr. år	2 017	1 274	692	569	645
Heraf: Danske film	-	285	217	164	112	124
Statsstøttede teatre						
Tilskuere i alt	tusinde i	2 725	2 487	2 454	2 482	2 264
Heraf: Skuespil	gns. pr. sæson	1 438	1 271	1 103	935	905
Opera	-	149	150	171	229	244
Børneteater	-	597	498	506	551	482
Muséer i alt						
Tilskuere i alt	tusinde i	8 455	8 563	10 202	10 438	10 052
Nationalmuseet	årligt gns.	1 038	725	731	680	652
Kulturhistoriske museer	-	4 935	5 205	6 385	6 369	6 255
Kunstmuseer	-	1 861	2 057	2 512	2 658	2 697
Naturhistoriske museer	-	414	391	366	320	297
Andre museer	-	207	184	208	410	150
Zoo og botaniske haver	-	1 795	1 820	1 916	2 361	3 428

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mus, teat3 og bio2

Nye tal om film og biografer udkommer fra Danmarks Statistik i marts 2010. Her kan man bl.a. finde ud af, hvilke film der var mest populære i 2009. Tallene vil kunne findes på www.statistikbanken.dk og i **Biografer og film 2009**, der udkommer i serien Uddannelse og kultur i Statistiske Efterretninger.

Danskerne er flittige til at tage en tårn på arbejdsmarkedet. Vi har en høj beskæftigelse og en lav ledighed i europæisk sammenhæng. En del af forklaringen er det høje beskæftigelsesniveau hos danske kvinder.

LEDIGHEDSPROCENT

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ru121d og [aulp01](#)

BEFOLKNINGENS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET

	Enhed	1985	1990	1995	2000	2008 ¹
Befolkningen, 16-66-årige	tusinde	3 417	3 480	3 546	3 594	3 542
I arbejdsstyrken	-	2 729	2 794	2 796	2 786	2 800
Mænd	-	1 476	1 488	1 491	1 478	1 461
Kvinder	-	1 253	1 306	1 305	1 308	1 339
Beskæftigede	-	2 494	2 560	2 517	2 668	2 740
Mænd	-	1 368	1 379	1 357	1 420	1 433
Kvinder	-	1 125	1 181	1 160	1 248	1 308
Erhvervsfrekvens	pct.	79,9	80,3	78,9	77,5	79,1
Mænd	-	85,8	84,5	83,1	81,4	81,8
Kvinder	-	73,8	75,9	74,5	73,6	76,3

¹ 16-64-årige.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ras1, [ras207](#), [pend1xx](#), [rasu2](#), [rasu22](#), [ras1f](#) og [ras1f1](#)

LEDIGHED

	Enhed	1985	1990	1995	2000	2008
Ledige	tusinde	252	272	288	150	52
Mænd	-	111	124	134	68	26
Kvinder	-	141	148	154	82	26
Ledighedsprocent	pct.	9,1	9,7	10,4	5,4	1,8

Note: Ledige og beskæftigede giver ikke hele arbejdsstyrken, da ledigheden er den gennemsnitlige ledighed.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/aar og [aul01](#)

LEDIGHEDSPROCENT

Ledige i pct. af den samlede arbejdsstyrke.

ARBEJDSSTYRKE

Summen af beskæftigede og ledige i alderen 16 til 66 år frem til 2006 og 16 til 64 år fra og med 2006.

Det danske arbejdsmarked er præget af en høj deltagelse på arbejdsmarkedet. En væsentlig årsag er, at danske kvinder arbejder mere end i mange andre europæiske lande. Omkring hver femte dansker i den erhvervsaktive alder (16-64 år) er dog uden for arbejdsstyrken. En stor del er førtidspensionister og modtagere af tjenestemandspension mv. (30 pct.), efterlønnere (19 pct.) og studerende (18 pct.).

På arbejdsmarkedet er 17 pct. af mændene og 24 pct. af kvinderne deltidsbeskæftiget. Mest udbredt er deltidsbeskæftigelse inden for branchen *kultur og fritid* med 34 pct. på deltid, efterfulgt af *erhvervsrådgivning* med 29 pct.

• • • VIDSTE DU AT

De seneste ti år er gennemsnitslønnen steget 50 pct. I samme periode er priserne kun steget 26 pct., hvilket har givet en væsentlig forøgelse af købekraften. • • •

Der har altid været flere mænd end kvinder på det danske arbejdsmarked, men forskellen er i dag langt mindre end tidligere. I dag udgør mændene kun lidt mere end halvdelen af arbejdsstyrken.

Historisk plejer der at være flere ledige kvinder end mænd, men i 2008 var ledigheden for første gang den samme for begge køn set i forhold til den samlede arbejdsstyrke. I første halvdel af 1990'erne var ledigheden set med danske øjne på et højt niveau. På et tidspunkt stod 12 ud af hver 100 i arbejdsstyrken uden job. Siden da er ledigheden faldet drastisk. I 2008 nåede ledigheden et historisk lavt niveau, men er efterfølgende steget igen i løbet af 2009.

Når statistik anvendes, skal man kende den periode, årstallene i en tabel dækker over, så man ikke foretager beregninger på tal, der ikke dækker samme periode. Fx beregnes erhvervsfrekvensen for 2000 ved at dividere arbejdsstyrken 2000 (opgjort ult. nov. 1999) med befolkningen 1. januar 2000. Ledighedsprocenten for 2000 beregnes derimod ved at dividere ledigheden for 2000 med arbejdsstyrken for 2001 (opgjort ult. nov. 2000).

Hist hvor vejen slår en bugt (tekst: H.C. Andersen)

Danske håndværkere har været flittige til at stable mursten og holde rejsegilder. Siden 1970 er der blevet 57 pct. flere boliger. I samme periode har vi også fået mere plads i boligen.

Der bliver mere og mere plads til udfoldelse i de danske boliger. Siden 1980 er det gennemsnitlige boligareal pr. person i beboede boliger steget fra 42,6 m² til 51,4 m² i 2009. En vigtig årsag er, at de danske boliger er blevet større. Det gennemsnitlige areal pr. bolig er steget fra 106,4 m² i 1980 til 110,9 m² i 2009. En anden årsag er, at flere bor alene. Det gennemsnitlige antal personer i en bolig er reduceret fra 2,7 i 1970 til 2,1 i 2009.

Der er i dag over 1 million parcelhuse og 1 million lejligheder (etageboliger) i Danmark. De to boligformer er dermed de mest benyttede. Antallet af boliger i række-, kæde- og dobbelthuse har haft den relativt kraftigste vækst. Der er i dag 383.000 af denne type boliger, hvilket er over en tredobling i forhold til 1970.

• • • VIDSTE DU AT

62 pct. af de danske boliger i dag opvarmes med fjernvarme mod 34 pct. i 1981. Dengang blev 53 pct. af boligerne opvarmet med oliefyr, hvilket kun gælder for 14 pct. i dag. • • •

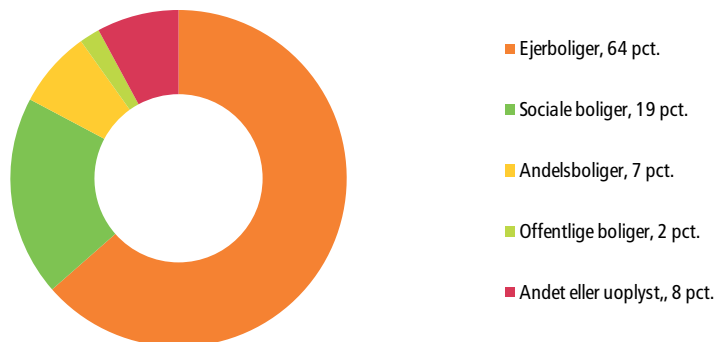
Der er betydelig færre unge mennesker, som i dag bor i en ejerbolig, end for 28 år siden. I 1981 boede 51 pct. af de 20-29-årige i en ejerbolig, mens det var knap 33 pct. i 2009. Samtidig er der blevet flere ældre, som i dag ejer en bolig i forhold til dengang.

BOLIG

En bolig er kendetegnet ved at have en selvstændig adresse og være beregnet til helårsbenyttelse.

BOLIGFORMER, 2009

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bol33

BOLIGER

	Enhed	1970	1980	1990	2000	2009
Boliger i alt	tusinde	1 742	2 145	2 573	2 726	2 735
Heraf:						
Parcelhuse	-	712	878	959	1 019	1 085
Etageboliger	-	735	891	922	967	1 049
Række-,kædehuse mv.	-	116	154	266	314	383
Stuehuse	-	175	165	156	133	125
Kollegier	-	...	24	29	34	38
Beboede boliger i alt	tusinde	2 246	2 415	2 548
0-59 m ²	pct.	12,8	13,5	12,3
60-99 m ²	-	37,2	37,6	37,2
100-159 m ²	-	35,9	34,9	35,1
Over 159 m ²	-	13,0	14,0	15,3
Gns. boligareal pr. bolig	m ²	...	106,4	107,0	108,8	110,9
Gns. boligareal pr. pers.	m ²	...	42,6	47,4	49,7	51,4
Gns. pers. pr. bolig	antal	2,7	2,5	2,3	2,2	2,1

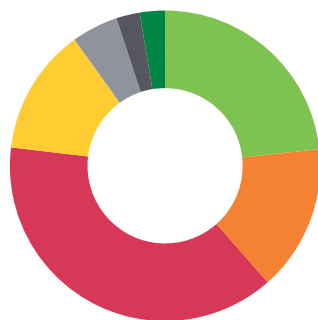
Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bol3, bol33, bol6, bol66, bol51 og bol511

Boligstatistikken (kaldet **Boligoppgørelsen**) i Danmarks Statistik har primært fokus på antallet og fordelingen af boliger, fx hvem der bor i hvilke typer boliger. Derudover udgives også det såkaldte **Byggeomkostningsindeks for boliger**, hvor det er muligt kvartal for kvartal at følge med i, hvor meget prisen på at bygge boliger stiger eller falder.

Danskerne bidrager til at tage vare på hinanden gennem velfærdssamfundets sociale sikringssystem.

Næsten alle danskere modtager før eller siden sociale ydelser.

UDGIFTER TIL SOCIAL- OG SUNDHEDSYDELSE. 2008

- Sygdom, 117 mia. kr.
- Invaliditet og revalidering, 76 mia. kr.
- Alderdom, 193 mia. kr.
- Familier, 66 mia. kr.
- Arbejdsløshed og beskæftigelse 24 mia. kr.
- Bolig, 12 mia. kr.
- Konkathjælp og andre sociale ydelser, 13 mia. kr.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/udg1

INDKOMSTERSTATTENDE YDELSE

	Enhed	1985	1990	1995	2000	2007
I alt	tusinde personer	1 353	1 451	1 641	1 531	1 584
Midlertidig i alt		367	421	559	423	360
Arbejdsløshedsdagpenge	-	195	210	231	124	90
Sygedagpenge	-	33	42	42	54	84
Barselsdagpenge	-	25	32	36	34	57
Konkathjælp	-	101	115	102	89	73
Revalidering	-	13	22	17	28	18
Aktivering	-	53	70	23
Orlovsydelser	-	79	24	3
Ledighedsydelse	-	12
Varig i alt		956	1 000	1 081	1 108	1 224
Folkepension	-	641	669	678	671	833
Førtidspension	-	229	245	267	258	243
Efterløn mv.	-	86	87	136	179	149

Note: Tallene er omregnet til såkaldte *helårspersoner*, hvilket dækker over, at langt fra alle personer modtager ydelser et helt år.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/sam7 og [sam77](http://www.statistikbanken.dk/sam77)

De samlede udgifter til social- og sundhedsydelser var 502 mia. kr. i 2008. Det svarer til 29 pct. af det danske bruttonationalprodukt. To tredjedele af udgifterne blev betalt af det offentlige, mens de øvrige udgifter blev betalt af arbejdsgiverne (12 pct.) og lønmodtagerne (22 pct.), sidstnævnte primært gennem arbejdsmarkedsbidraget.

De ældre modtager den største andel af de sociale ydelser. Det sker gennem pensioner, plejehjem, hjemmehjælp og andet. Syge danskere modtager den næststørste andel i form af fortrinsvis hospitaler og sygesikring. Invaliderede og revaliderede modtager ydelser i form af fx førtidspension og hjælp i hjemmet. Familier med børn modtager ydelser i form af bl.a. daginstitutioner og børnetilskud. Stort set alle danskerne modtager altså før eller siden sociale ydelser.

••• VIDSTE DU AT

Omkring 12.500 børn og unge under 18 år er anbragt uden for hjemmet i fx en plejefamilie eller på døgninstitution. Af disse er næsten 60 pct. over 12 år. •••

Voksne danskere, som ikke er i arbejde, kan modtage indkomsterstättende ydelser. De fleste indkomsterstättende ydelser er varige ydelser til de voksne, som ikke vender tilbage til arbejdsmarkedet, fx pensionister og efterlønnere. Resten går til dem, som er midlertidigt ude af arbejdsmarkedet, fx på grund af sygdom, barsel eller ledighed.

Statistik om sociale forhold er meget andet end ovenstående. Danmarks Statistik laver fx statistik over børns levevilkår (kaldet **Børnestatistik**), hvor man bl.a. kan se, hvor mange børn, der bor alene sammen med deres mor, eller hvor mange søskende de har. Af andre eksempler kan nævnes en statistik, der afdækker taksterne for at have børn i institutioner.

Danskerne er blevet bedre til at motionere, holde op med at ryge og spise mindre fed mad. Hver niende dansker kommer dog på hospitalet hvert år, hvad end det skyldes graviditet, sygdom eller uheld.

Danskernes livsstil mht. til fx rygning, alkohol, kost og motion har forandret sig de sidste årtier. Vi lever generelt sundere. I 1980 var halvdelen af danskerne rygere, mens det nu kun er mindre end en ud af fire danskere. Generelt er danskernes kost også blevet mindre fed, og vi drikker en smule mindre alkohol. Til gengæld er vores udgifter til medicin steget kraftigt, og omkring 40 pct. af den voksne befolkning bruger regelmæssigt medicin.

I gennemsnit bliver hver niende dansker indlagt på hospitalet hvert år. Jo ældre, man bliver, jo længere tid er man også på sygehuset. Mens 5-14-årige i gennemsnit er indlagt tre dage, er 85-årige og derover gennemsnitligt indlagt 14 dage.

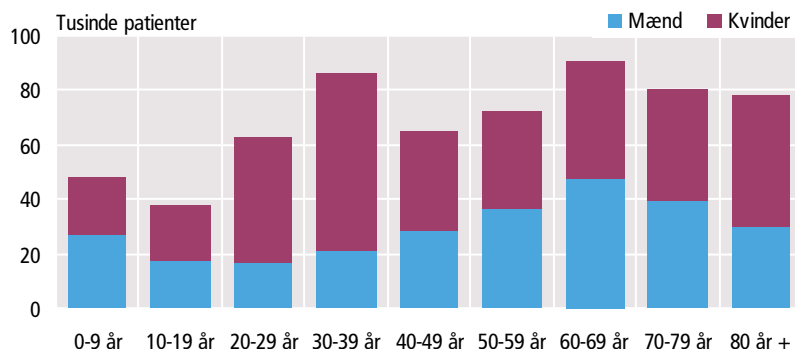
Indlæggelserne har mange årsager – nogle mere naturlige end andre. Det kan både være pga. sygdom, men det kan også være uheld, hvor man er kommet til skade. 12 pct. af alle sygepatienter var indlagt i forbindelse med graviditet og fødsler. Det betyder også, at langt flere kvinder end mænd i alderen 25-44 år bliver indlagt.

• • • VIDSTE DU AT

Blandt drenge og piger, der lever i en familie, der har modtaget kontanthjælp, er der henholdsvis 19 og 18 pct. flere, der bliver indlagt på sygehus end blandt gennemsnittet af alle børn. • • •

Drenge under ti år kommer oftere på hospitalet end piger i samme alder. Drengene bliver oftere ramt af bronkitis, astma og lungebetændelse end pigerne. Forskellen udligner sig i teenagealderen, og som ældre er det især kvinder, der bliver indlagt.

PATIENTER PÅ SYGEHUSE. 2007

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/pa11a

SYGEHUSPATIENTER

	Enhed	2000	2005	2006	2007
Sygehuspatienter i alt	antal	600 352	607 108	616 496	620 993
Udvalgte årsager til indlæggelse:					
Graviditets- og fødselsrelateret	antal	78 222	75 516	76 302	75 776
Heraf: Fødsel uden komplikation	-	48 730	44 021	44 148	43 080
Fødsel med komplikation	-	15 904	18 409	18 866	19 138
Traumer, kvæstelser o. lign.	-	81 187	83 851	85 168	83 063
Sygdomme i kredsløbsorganer	-	86 563	83 256	83 796	83 369
Sygdomme i åndedrætsorganer	-	58 285	63 730	63 022	66 022
Heraf: Lungebetændelse	-	19 620	24 199	23 577	25 120
Bronchitis og astma	-	21 156	20 278	20 994	20 662
Sygdomme i fordøjelsesorganer	-	65 487	63 914	63 819	63 688
Sygdomme i knogler, bevægelsessystem m.m.	-	43 076	48 413	48 106	48 343
Svulster (fx kræftsvulster)	-	51 393	49 354	49 419	50 144
Sygdomme i urin- og kønsorganer	-	42 142	45 750	46 801	47 062
Sygdomme i nervesystem og sansorganer	-	30 084	29 067	29 448	29 615
Ernærings- og stofskiftesygdomme	-	18 529	20 317	22 450	22 892
Heraf: Sukkersyge	-	8 605	6 921	6 891	7 016

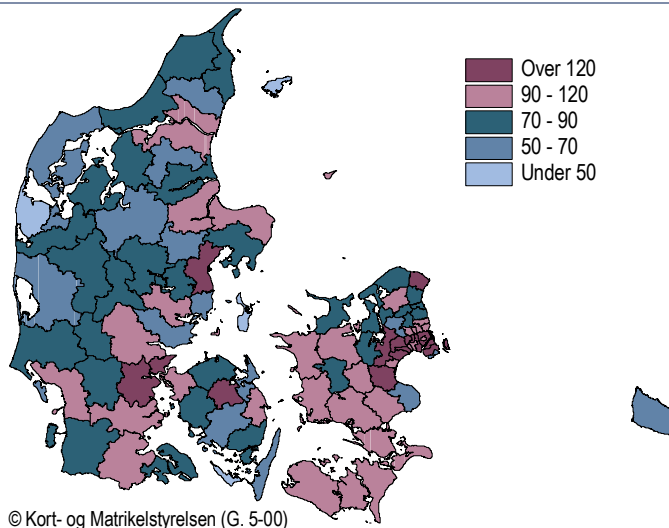
Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/pa1a og [pa11a](http://www.statistikbanken.dk/pa11a)

En del af tallene, der ligger bag sundhedsstatistikkerne, leveres af andre institutioner end Danmarks Statistik. Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut m.fl. leverer fx tilsammen en stor del af grundmaterialet til tabellerne om sundhed i **Statistisk Årbog**, der er Danmark i tals "storebror". Årbogen kan downloades gratis i pdf-format på www.dst.dk/aarbog.

Danskerne begår mindre kriminalitet i dag end for ti år siden. Ikke desto mindre modtager politiet langt flere anmeldelser om straffelovsovertrædelser, end tilfældet var fra efterkrigstiden og frem til 1970'erne.

ANMELDTE STRAFFELOVSOVERTRÆDELSE PR. 1.000 INDBYGGERE. 2008

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/straf22 og [bef607](http://www.statistikbanken.dk/bef607)

ANMELDTE STRAFFELOVSOVERTRÆDELSE

	Enhed	1980	1990	1995	2000	2008
Straffelov i alt	antal	408 177	527 421	538 963	504 231	476 953
Ejendomsforbrydelser	-	390 917	507 763	515 954	479 190	449 429
Heraf: Tyveri	-	108 670	168 115	175 521	193 893	188 376
Brugstyveri	-	136 983	139 410	162 106	120 010	109 098
Indbrud	-	95 238	122 371	106 533	99 568	93 578
Hærværk	-	18 841	37 138	38 771	39 857	40 910
Bedrageri	-	8 944	11 156	9 804	8 040	7 186
Dokumentfalsk	-	12 905	14 315	10 683	7 328	2 026
Voldsforbrydelser	-	5 719	10 651	13 357	15 157	18 486
Heraf: Manddrab	-	77	58	60	58	53
Sædelighedsforbrydelser	-	2 273	2 521	2 779	2 800	2 477
Heraf: Voldtægt	-	422	486	440	497	475
Andre anmeldelser	-	9 268	6 486	6 873	7 084	6 561

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/straf22 og [straf22](http://www.statistikbanken.dk/straf22)

Danskerne anmelder i dag mere end fire gange flere straffelovsovertrædelser til politiet, end vi gjorde i 1950. I 2008 blev der rapporteret 477.000 overtrædelser, hvilket svarer til en anmeldelse for mere end en ud af 11 danskere over 14 år. Det stigende antal lovovertrædelser kan forklares på flere måder. Samfundets velstand, tomme boliger i dagtimerne, ændrede forsikringsforhold og større anmeldelsesvillighed kan være nogle af årsagerne.

Siden 1990'erne har den anmeldte kriminalitet dog været i tilbagegang, hvilket primært er et resultat af færre anmeldte ejendomsforbrydelser. Til gengæld er der flere voldsforbrydelser.

••• VIDSTE DU AT

Dokumentfalsk er langt mindre udbredt end tidligere. I 2008 var antallet af anmeldt dokumentfalsk blot en sjettedel af niveauet i 1980. Det skyldes bl.a., at vi i dag anvender dankort frem for checks. •••

Omfanget af straffelovsovertrædelser er forskelligt alt efter landsdel. Der er stor forskel på, om man bor i byen eller på landet. Hovedstadsområdet og større byområder som fx Odense, Vejle og Århus har det største antal lovovertrædelser pr. indbygger, mens øer som Læsø og Samsø har det mindste.

ANMELDTE STRAFFELOVSOVERTRÆDELSE

Lovovertrædelser der anmeldes til eller på anden måde kommer til politiets kundskab. 15 pct. af anmeldelserne resulterede i sigtelser i 2008.

Hvert år udgiver Danmarks Statistik den detaljerede årsrapport **Kriminalitet** (søg på titlen på www.dst.dk/boghandel for mere information). Her findes bl.a. statistik om, hvem der begår hvad, hvor det foregår, og hvad der sker med dem, der bliver dømt. Det er gratis at downloade alle Danmarks Statistiks temapublikationer.

Danmark er blandt de lande i verden, hvor indkomsterne er mest lige. Indkomsten efter skat er selvfølgelig forskellig, men i forhold til andre lande er det ikke mange penge, der skal omfordeles, før vi alle har samme indkomst.

Der er forskelle på indkomstniveauet rundt om i Danmark. Det er generelt i hovedstadsområdet og i de større byer, at indkomsterne er størst. På landsplan havde danske familier en gennemsnitlig disponibel indkomst på 298.000 kr. i 2007. De højeste familieindkomster findes nord for København. Hørsholm ligger højest med en gennemsnitlig disponibel indkomst på 513.000 kr. I den modsatte ende af skalaen ligger København med 227.000 kr.

På trods af den geografiske variation i indkomsten er Danmark i international sammenhæng kendetegnet ved at være et af de lande i verden, hvor indkomsterne er mest lige efter skat og indkomstoverførsler.

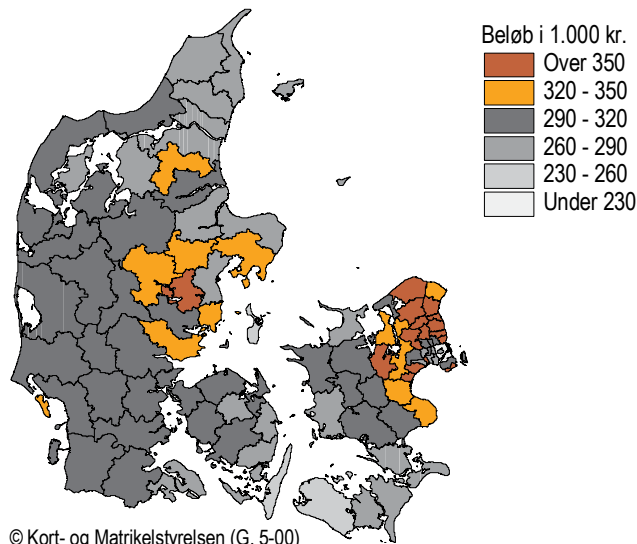
DISPONIBEL FAMILIEINDKOMST

En familie defineres som en eller flere personer, der bor på samme adresse. Det kan være enlige eller par inkl. hjemmeboende børn under 25 år. Familieindkomst skal ikke forveksles med begrebet "husstandsindkomst" i forbrugsundersøgelsen. Disponibel indkomst er det beløb, man har tilbage af indkomsten til forbrug og opsparing, når direkte skat, renteudgifter mv. er betalt.

Par med børn havde den højeste gennemsnitlige disponible familieindkomst på 491.000 kr. i 2007. Familier med høje indkomster råder typisk over flere biler og ejer oftere deres egen bolig end familier med lave indkomster.

Indkomsterne er også forskellige for mænd og kvinder. Mændenes gennemsnitlige disponible indkomst var 206.000 kr. i 2007, mens kvindernes var noget lavere med 163.000 kr.

GENNEMSNITLIG DISPONIBEL FAMILIEINDKOMST. 2007

DISPONIBEL FAMILIEINDKOMST. 2007

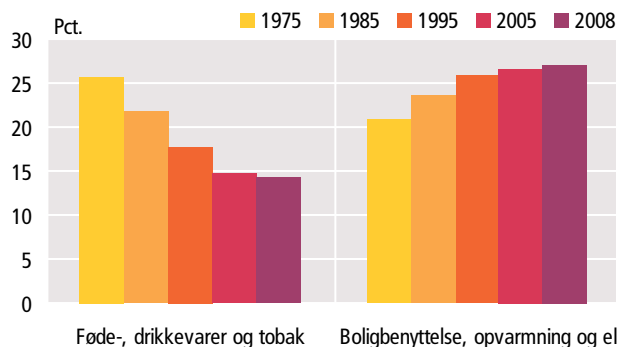
	Familier I tusinde	Boligform		Ejere af personbiler		
		Ejer	Lejer	Ingen bil	1 bil	2 biler +
		pct. af indkomstgruppe				
I alt	2 741,5	48,0	52,0	42,4	47,0	10,6
Under 99 999 kr.	233,3	7,6	92,4	88,3	10,4	1,3
100 000 - 199 999 kr.	880,6	20,3	79,7	69,2	29,4	1,4
200 000 - 299 999 kr.	564,0	47,3	52,7	36,5	58,4	5,1
300 000 - 399 999 kr.	393,3	69,4	30,6	17,5	67,1	15,4
400 000 - 499 999 kr.	324,4	82,3	17,7	10,3	65,4	24,3
500 000 - 599 999 kr.	174,3	88,9	11,1	9,5	60,7	29,8
600 000 - 699 999 kr.	78,7	91,4	8,6	11,0	56,6	32,4
700 000 - 799 999 kr.	35,7	92,1	7,9	12,4	55,0	32,6
800 000 - 899 999 kr.	18,4	92,3	7,7	13,5	54,5	32,0
900 000 - 999 999 kr.	10,4	91,8	8,2	14,2	53,7	32,1
1 mio. kr. +	28,4	89,6	10,4	16,2	52,1	31,7

Indkomster 2007 går i detaljer med danskernes indtjening. Du får bl.a. at vide, hvad danskerne tjener, hvem der er millionærer, og hvor de rigeste og fattigste bor. Publikationen udkom i september 2009 og kan købes som bog eller downloades gratis i pdf-format (søg på "Indkomster" på www.dst.dk/boghandel).

Danskerne bruger størstedelen af indkomsten på forbrug. Vi bruger en større del på boligen og relativt mindre på føde- og drikkevarer samt tobak. Forbrugsvanerne ændres i takt med udviklingen af samfundet.

FORBRUGSPOSTER I PCT. AF HELE FORBRUGET

••• VIDSTE DU AT
Vi har flere hårde hvidevarer end tidligere. Over halvdelen af danske husstande har tørretumbler, hvilket er mere end en fordobling siden 1990. •••

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/nat05

FORBRUG PR. HUSSTAND. 2005-2007 (GENNEMSNIT)

	Enhed	Alle		Enlige		To voksne	
		Alle	u. børn	m. børn	u. børn	m. børn	
Husstandsøkonomi							
Samlet indkomst	tusinde	524,5	313,3	359,6	561,1	796,1	
Indkomstskatter mv.	kr. pr.	160,0	95,5	92,2	166,1	256,2	
Private renteudgifter	hus-	30,7	13,4	18,8	30,5	61,9	
Kontingenter, gaver mv.	stand	8,4	8,1	4,0	6,6	10,9	
Nettoopsparing	-	30,1	15,1	-10,5	41,7	44,3	
Forbrug	-	295,3	181,1	255,2	316,3	422,7	
Forbrugsandele							
Føde-, drikkevarer og tobak	pct. af	13,6	13,0	14,3	13,8	13,4	
Beklædning og fodtøj	forbrug	5,1	4,5	10,2	4,1	6,4	
Bolig	-	27,1	34,3	29,3	26,8	23,7	
Transport	-	18,5	15,3	13,0	19,9	18,8	
Fritid, underholdning mv.	-	13,3	11,7	12,7	13,2	11,9	
Andet forbrug	-	22,5	21,1	20,5	22,2	25,8	

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/fu5 og [fu6](http://www.statistikbanken.dk/fu6)

FORBRUGERPRISER

	Enhed	1970	1980	1990	2000	2009
100 kr. i 2009 svarer til	kr.	14,90	38,11	67,62	83,55	100,00
100 kr. i 1970 svarer til	-	100,00	255,71	453,68	560,62	670,97

Vi bruger en stadig mindre andel af vores indkomst på føde-, drikkevarer og tobak og en større andel på forbrug af stort set alt andet. Siden 1975 er forbruget af føde- og drikkevarer samt tobak faldet fra at udgøre 26 pct. af det samlede forbrug til at udgøre 14 pct. i 2008.

I samme periode er vores forbrug til boligen, herunder leje og opvarmning, vokset fra 21 pct. til 27 pct. En af årsagerne er, at velstanden er øget, og den enkelte husstand derfor har fået flere penge til goder, der tidligere blev betragtet som luksus.

Forbruget er forskelligt alt efter, hvem der bor i husstanden. Enlige bruger generelt en relativ større del af indkomsten på boligen end husstande med to voksne. To voksne bruger generelt mere på transport og andet forbrug som fx boligudstyr og husholdningstjenester.

FORBRUG

Opgørelser af danskernes forbrug er vigtige for at kunne følge den økonomiske udvikling. Forbrug mv. opgøres bl.a. i forbrugsundersøgelsen, nationalregnskabet, forbrugerforventninger og omfanget af varige forbrugsgoder i husstandene.

Inflationen måles sædvanligvis ved udviklingen i forbrugerpriserne, dvs. varenes pris i butikkerne. Siden 1990 er forbrugerpriserne årligt steget med mellem 1 og 3 pct., hvilket er relativt lidt i historisk sammenhæng. 100 kr. i 1970 svarede til 671 kr. i 2009.

På www.dst.dk/prisberegner kan man se, hvad pengene var værd i gamle dage. En krone i 1940 svarer fx til 23 kr. i nutidens valuta. Prisberegneren kan med fordel kombineres med information om priser på varer i de gamle udgaver af **Statistisk Årbog**, som man kan finde på www.dst.dk/aarbogsarkiv. Med tiden vil en komplet samling af gamle årbøger være tilgængelig i søgbart pdf-format.

MILLIARDER AF GRATIS TAL

Statistikbanken® er en guldgrube af tal om det danske samfund. Her kan du fx se, om befolkningen i Danmark vokser, hvor meget vi rejser, hvordan økonomien udvikler sig og meget, meget andet. Du kan også lave dine egne figurer eller kort eller hente tallene over i et regneark – helt gratis.

HVOR MANGE HEDDER MATHILDE?

Det mest populære sted på vores hjemmeside! Hvor mange hedder det samme som dig? Bliver dit navn mere populært? Se også top-20 over navne til nyfødte.

TÆNK PÅ ET TAL

Under "Temaer og anden gratis statistik" kan du bl.a. læse om vit, kæledyr, biograffilm, kvinder og mænd – og så kan du finde *Statistisk Årbog* online.

STATISTIK TIL SALG

Har du behov for data, som du ikke kan finde i Statistikbanken® eller i vores publikationer? Vi tilbyder skræddersyede dataudtræk til dine behov.

BAG TALLENE

Nyhedsartikler om det danske samfund, som præger den daglige nyhedsstrøm i aviser og tv. Netmagasinet bringer de bedste og mest fængende historier med tal.

DANMARKS
STATISTIK

Gratis statistik

- ▶ Statistikbanken ®
- ▶ Nyt fra Danmarks Statistik
- ▶ Konjunkturstatistik og nøgletal
- ▶ Navne
- ▶ Prisindeks
- ▶ Kommuner på landkortet
- ▶ Bøger og e-bøger
- ▶ Temaer og anden gratis statistik

Statistik til salg

- ▶ Interviewservice
- ▶ Kundecenter
- ▶ Forskningsservice
- ▶ Abonnement
- ▶ Boghandel

Vejviser

- ▶ Find rundt
- ▶ Spørg om statistik
- ▶ Indberetning
- ▶ Presse
- ▶ Dokumentation
- ▶ Offentliggørelser
- ▶ Se flere...

Om Danmarks Statistik

- ▶ Kontakt
- ▶ Organisation og direktion mv.
- ▶ Bibliotek
- ▶ Klare mål for 2009
- ▶ Jobforum
- ▶ Se flere...

Seneste offentliggørelser

Svag stigning i industriproduktionen PDF
Industriproduktionen steg 1,4 pct. fra oktober til november 2009. Stigningen er den første i en række måneder. Der er dog generelt usikkerhed ved den sæsonkorrigerede udvikling - særligt i forhold til den seneste måned.

- ▶ [Tabeller i Statistikbanken ®](#)
- ▶ www.dst.dk/konjunkturindikator

Lille stigning i firmaernes salg PDF
Firmaernes samlede salg steg 1,2 pct. fra oktober til november. Inden for landbrug, skovbrug og fiskeri steg salget 9,8 pct., mens industri, råstofvindning og forsyningsvirksomhed steg 3,2 pct.

- ▶ [Tabeller i Statistikbanken ®](#)
- ▶ www.dst.dk/konjunkturindikator

Bag Tallene

Indvandrerkvinder får færre børn
Indvandrerkvinder fra ikke-vestlige lande føder markant færre børn i Danmark end nogensinde før. For 16 år siden fødte indvandrerkvinderne dobbelt så mange børn som kvinder med dansk oprindelse. I dag er antallet stort set det samme.

- ▶ [Læs artiklen om fertilitet i Danmark](#)
- ▶ [Andre artikler fra Bag Tallene](#)

Søger du tal om danskerne og det danske samfund, så er www.dst.dk et godt sted at starte. Her finder du Statistikbanken, Nyt fra Danmarks Statistik, navnestatistikken og masser af andre efterspurgte tal.

The screenshot shows the homepage of the Danish Statistical website. It features several sections: a search bar at the top right, a navigation menu with links like 'A - Å (Efter emneord)', 'Sitemap', 'Læs op', 'RSS', 'Sikker e-post', and 'English version'. Below this is the 'Efterspurgte tal' (Requested statistics) section, which lists key indicators such as population, unemployment, and consumer prices. There is also a 'Hot spots' section with a link to 'Ørestat' (Øresund statistics). At the bottom, there is a section titled 'Fra Stalin til von Trier' (From Stalin to von Trier) with a link to 'Læs Statistisk talt' (Read Statistical tale). The footer contains contact information: '@dst.dk - Tlf. 39 17 39 17' and 'Privatlivspolitik' (Privacy policy).

NYESTE TAL
Nyt fra Danmarks Statistik udkommer mere end 500 gange om året. Her får du den nyeste information om alle de emner, du finder i Danmark i tal. *Nyt fra Danmarks Statistik* udkommer 9:30 hver dag.

LET SØGNING
Søgefunktionen hjælper dig til at finde det emne, du leder efter. Søg på alt fra adoptioner til åben uddannelse. Du kan også søge på emneord ved at bruge A-Å-funktionen under søgefeltet.

HOTTE STEDER
Skiftende hot spots henleder din opmærksomhed på nye tilbud og services fra Danmarks Statistik. Prøv fx at gå på opdagelse i statistik for Øresundsregionen.

NYE BØGER
Her præsenteres nye bøger om det danske samfund. Du finder både aktuelle analyser og årbøger, der giver dig overblik over samfundsudviklingen.

Det danske samfund har forandret karakter de seneste årtier. Danmark er i beskæftigelsesmæssig henseende gået fra at være et landbrugs- og industri-samfund til i overvejende grad at være et servicesamfund.

Langt færre danskere end tidligere er i dag beskæftiget inden for traditionelle erhverv som landbrug, fiskeri, industri og byggeri. I 1960 arbejdede 57 pct. af alle beskæftigede i disse erhverv, mens det gjaldt 25 pct. i 2008. I stedet arbejder flere i dag med private tjenesteydelser som fx bank, forsikring, it, rengøring og design. Samfundet har således gennemgået en omfattende forandring de seneste årtier – fra at være et landbrugs- og industrisamfund til at være et servicesamfund.

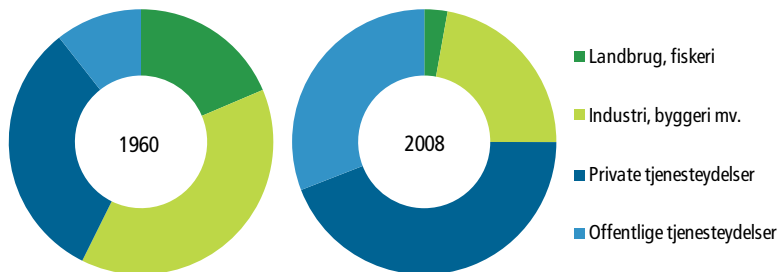
I samme periode er antallet af offentligt ansatte også steget betydeligt. Mens 11 pct. af de beskæftigede arbejdede i det offentlige i 1960, var tallet vokset til 28 pct. i 2008. En væsentlig forklaring er, at da flere kvinder kom på arbejdsmarkedet i 1960'erne og 1970'erne, overtog det offentlige mange af de opgaver, kvinderne tidligere udførte i hjemmet, fx pasning af børn.

••• VIDSTE DU AT

En del nystartede firmaer eksisterer kun få år, før de lukker igen. Således havde 42 pct. af firmaer opstartet i 2001 overlevet ved udgangen af 2007. •••

Der findes 305.000 reelt aktive firmaer i Danmark. Det svarer til lidt mindre end ét firma for hver tiende dansker på arbejdsmarkedet. Den danske økonomi er nemlig kendetegnet ved mange små firmaer og kun få store firmaer. 92 pct. af de danske firmaer har under ti ansatte, mens under 2 pct. af firmaerne har over 50 ansatte. Selvom der kun er meget få store firmaer i Danmark, så er beskæftigelsen koncentreret på disse firmaer. 68 pct. af samtlige ansatte er beskæftiget i de største firmaer med over 50 ansatte.

BESKÆFTIGELSE FORDELT EFTER BRANCHER

Flere tal og oplysninger findes på <http://www.statistikbanken.dk/rasa1>

FIRMAER I DANMARK

	Enhed	2003	2004	2005	2006	2007
Firmaer i alt	tusinde	276	283	294	298	305
Landbrug og fiskeri mv.	pct.	17	16	16	14	14
Industri	-	7	7	6	6	6
Energi- og vandforsyning	-	1	1	1	1	1
Bygge og anlæg	-	10	10	11	11	12
Handel, hotel og restauration	-	23	22	21	21	21
Transport, post og tele	-	5	5	5	5	5
Finansiering og forretningsservice	-	24	24	26	26	27
Offentlige og personlige tjenester	-	13	14	14	14	14
Firmaernes antal ansatte	tusinde	2 168	2 171	2 185	2 239	2 286
Firmaernes omsætning	mia. kr.	2 393	2 508	2 775	3 155	3 361
Firmaernes eksport	-	575	603	676	754	783

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/gf1 og [gf2](http://www.statistikbanken.dk/gf2)

PRIVATE TJENESTEYDELSER

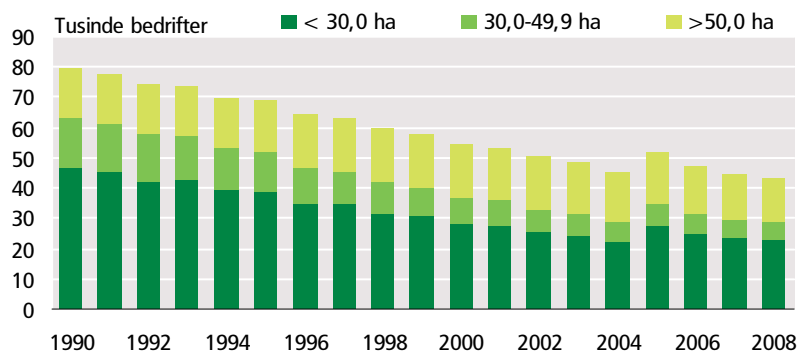
Dækker over en lang række forskelligartede serviceerhverv inden for den private sektor så som engros- og detailhandel, transport, restauranter, banker, it- og konsulentvirksomheder.

I det danske erhvervsliv findes et væld af forskellige brancher med hver deres særlige navn og sekscifrede branchekode. Med nogle års mellemrum træder en opdateret branchekode i kraft. Fra 1. januar 2008 og frem er det den såkaldte DB07, der gælder. Danmarks Statistik har i den forbindelse udarbejdet publikationen **Dansk Branchekode 2007**, der giver en detaljeret oversigt over de nye branchekoder.

Der bliver generelt set færre aktive danske landbrug. De tilbageværende bliver større, mens de små familieprægede landbrug forsvinder.

LANDBRUG FORDELT EFTER AREALSTØRRELSE

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bdf og [bdf07](http://www.statistikbanken.dk/bdf07)

NØGLETAL FOR DANSK LANDBRUG

	Enhed	1970	1980	1990	2000	2008
Landbrug i alt	antal	148 512	119 155	79 338	54 541	43 415
0,0-19,9	ha	95 739	67 034	32 969	21 391	18 371
20,0-49,9	-	44 084	40 356	30 355	15 548	10 308
50,0-99,0	-	7 078	9 616	12 287	10 891	6 619
100,0 +	-	1 611	2 149	3 726	6 711	8 115
Dyrket areal i alt	tusinde ha	2 941	2 905	2 788	2 647	2 668
Økologiske bedrifter	antal	•	•	523	3 466	2 751
Økologisk areal	tusinde ha	•	•	12	92	139
Specialiseringsgrad						
Uden kvæg og svin	pct.	11	25	35	42	55
Med svin uden kvæg	-	16	24	19	16	10
Med kvæg uden svin	-	5	18	28	34	31
Både kvæg og svin	-	68	33	18	8	3
Produktion af svinekød ¹	mio. kg.	766	1 020	1 260	1 748	1 985
Eksport af svinekød ¹	pct.	76,5	68,9	71,1	86,0	97,0

¹ Inklusive eksport af levende dyr.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bdf, [bdf07](http://www.statistikbanken.dk/bdf07), [oeko1](http://www.statistikbanken.dk/oeko1), [ani5](http://www.statistikbanken.dk/ani5), [komb,](http://www.statistikbanken.dk/komb,) [komb07](http://www.statistikbanken.dk/komb07), [afg](http://www.statistikbanken.dk/afg) og [afg07](http://www.statistikbanken.dk/afg07)

Dansk landbrug har været under forandring i mange år. Der bliver generelt færre af de små landbrug, mens de store landbrug bliver større. Siden 1970 er antallet af bedrifter under 50 hektar reduceret fra 140.000 til 29.000, mens antallet af bedrifter over 50 hektar er vokset fra 9.000 til 15.000.

Tendensen går mod øget stordrift og nedlæggelse af det, man kan kalde familielandbrug. Den væsentligste årsag er, at bedre og større maskiner som fx fodringsanlæg og malkeroboter har gjort større landbrugsbedrifter mulige, mens det har været sværere at få de mindre familielandbrug til at løbe rundt.

Landbrugsprodukter udgør lidt mere end en tiendedel af den samlede eksport med svinekød som det vigtigste produkt.

••• VIDSTE DU AT

Danske gårde er hjemsted for omtrent 13 mio. svin. Størstedelen af svinebestanden findes i Jylland, mens resten er fordelt mellem Fyn, Sjælland og øerne. •••

Godkendt økologisk dyrkning af landbrugsjorden er relativt nyt i Danmark. Fra 1990 til 2000 steg antallet af økologiske bedrifter fra 523 til 3.466. Siden da har antallet af økologiske bedrifter været i tilbagegang. Det økologiske areal er dog steget 51 pct. siden 2000.

Landbrugsstatistikken i Danmarks Statistik indeholder ud over landbrug også skovbrug og fiskeri. Som noget helt specielt blev der tilbage i 2000 gennemført en interviewundersøgelse om kæledyr. Den viste bl.a., at selv om flest husstande holder hund, så holdes der i alt flere katte end hunde som kæledyr i Danmark (se www.dst.dk/familiedyr). Find mere landbrugsstatistik i publikationen **Landbrug 2007**.

Danske industrivirksomheder beskæftiger en stadig mindre del af arbejdsstyrken. Industriens bidrag til samfundsøkonomien er imidlertid stort set uforandret. Eksport er en væsentlig del af industriens omsætning.

Danske industrivirksomheder omsatte i 2008 for 734 mia. kroner. Det svarer til 133.000 kr. pr. indbygger. Føde-, drikke- og tobaksvarerindustrien er den største af industriens brancher med en fjerdedel af industriens samlede omsætning.

Andelen af arbejdspladser i industrien har været støt faldende siden midten af 1960'erne. I 1966 arbejdede 28 procent i industrien, mens det var 14 pct. i 2008. Faldet har været særligt stort i de industrier, der beskæftiger sig med tekstil og læder, føde- og drikkevarer samt jern og metal. I samme periode har industriens bidrag til den økonomiske vækst været stort set uændret bl.a. på grund af produktivitetsfremøgelser med ny teknologi.

• • • VIDSTE DU AT

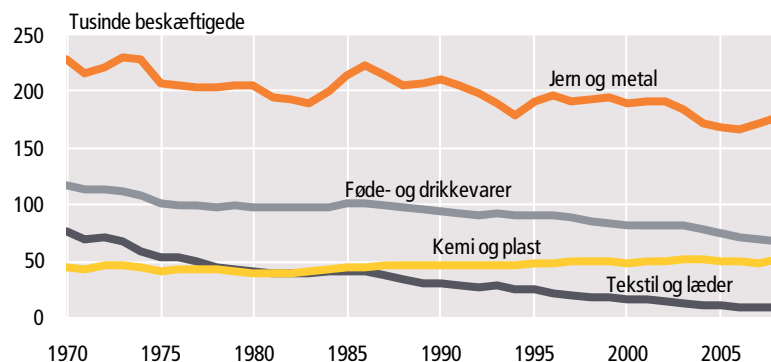
Industriens ti største virksomheder tegner sig tilsammen for en fjerdedel af industriens samlede omsætning. Omsætningen er især koncentreret på få store virksomheder inden for brancher som eksempelvis tobaks-, mejeri- og mineralolieindustri. • • •

Industrien er i vid udstrækning afhængig af samhandlen med udlandet. Eksporten udgjorde således 59 pct. af industriens omsætning i 2008. Den kemiske industri var med 83 pct. den branche, hvor den største del af omsætningen kom fra eksport. Svinekød, lægemidler, gas og olie samt vindmøller er nogle af de mest producerede og eksporterede varer.

➤ INDUSTRI

Fremstillingsvirksomheder, som beskæftiger sig med mekanisk, fysisk eller kemisk omdannelse af materialer eller stoffer til nye produkter.

BESKÆFTIGELSE I INDUSTRIEN FOR UDVALGTE BRANCHER

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/rasa og [rasa1](http://www.statistikbanken.dk/rasa1)

INDUSTRIENS OMSÆTNING

	Enhed	2000	2005	2008
Råstofindvinding og industri	mio. kr.	475 988	590 058	734 006
Råstofindvinding	-	2 417	56 053	72 387
Industri	-	473 571	534 005	661 619
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	-	112 557	133 114	166 984
Tekstil- og læderindustri	-	14 441	9 810	9 745
Træ- og papirindustri, trykkerier	-	39 641	41 396	41 403
Kemisk industri og olieraffinerier mv.	-	44 185	51 860	73 970
Medicinalindustri	-	25 892	35 085	30 389
Plast-, glas- og betonindustri	-	37 286	41 082	49 999
Metalindustri	-	41 933	48 866	57 282
Elektronikindustri	-	27 616	26 063	25 954
Elektrisk udstyr	-	17 390	13 384	19 120
Maskinindustri	-	58 014	79 657	126 230
Transportmiddelindustri	-	20 989	15 319	17 379
Møbel og anden industri mv.	-	33 628	38 370	43 163

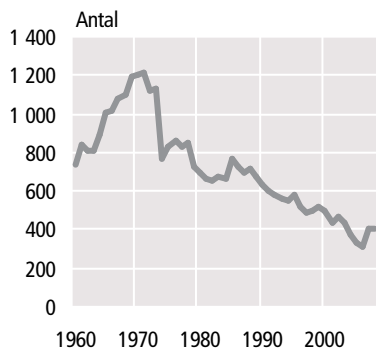
Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/oms2

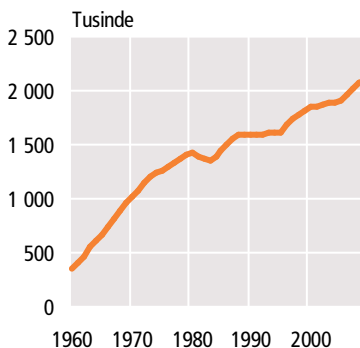
Hver måned producerer Danmarks Statistik en række konjunkturbarometre. Disse nøgletal beskriver udviklingen inden for betydende områder af dansk økonomi – fx industri, arbejdsmarkedsforhold og meget andet. Alle konjunkturbarometre udgives med både figurer og tabeller i publikationen **Konjunkturstatistik**. Derudover kan man på www.dst.dk/hovedtal se en oversigt over de fleste barometre.

Danskerne kommer sjældnere til skade i trafikken end tidligere. Udviklingen er sket, selv om det samlede antal biler på danske veje er vokset betydeligt, og vi transporterer os længere.

TRAFIKDRÆBTE

PERSONBILER

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/uheld1 og bil8

TRANSPORT

	Enhed	2006	2007	2008
Persontransport i alt	mio. personkm	77 523	79 272	79 595
Bil	pct.	77,3	77,6	77,4
Bus	-	9,6	9,4	9,3
Tog	-	8,1	8,0	8,1
Cykel/knallert	-	2,9	2,8	2,9
Motorcykel	-	1,2	1,3	1,5
Fly	-	0,4	0,5	0,5
Skib	-	0,3	0,3	0,3
Motorkøretøjer i alt	tusinde	2 833	2 921	2 953
Heraf personbiler	-	2 020	2 068	2 099
Personbiler pr. tusinde indbyggere	antal	372,2	377,8	380,9
Tilskadekomne i færdselsuheld	antal	6 821	7 062	6 329
Dræbte	-	306	406	406
Alvorligt tilskadekomne	-	2 911	3 138	2 831

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/uheldk1, bil8, bef1a07 og pkm1

Færre danskere kommer galt af sted i trafikken. Siden 1971, som satte en trist rekord med 1.213 trafikdræbte, er antallet af dræbte faldet. Det hidtil laveste antal blev nået i 2006, hvor 306 blev dræbt. Indførelse af hastighedsbegrænsninger og påbud om sikkerhedssele fra først i 1970'erne har været medvirkende hertil. Hastighedsbegrænsninger i byzoner har også haft væsentlig indflydelse. Efter 2006 er niveauet for trafikdræbte dog steget igen.

Siden 1961 er der kommet mange flere biler på de danske veje. Dengang var der 354.000 personbiler til at skabe trafik – i dag er der over to millioner. I samme periode har betydeligt flere fået rådighed over bil. I Nordsjælland har 68 pct. af familierne rådighed over bil mod blot 32 pct. af familierne i København By. Rudersdal Kommune, som ligger i Nordsjælland og fx omfatter Holte, Vedbæk og Birkerød, har med 1,3 biler pr. familie rekorden. Familier uden for hovedstadsområdet og de store byer har generelt oftere en bil end gennemsnittet.

• • • VIDSTE DU AT

De fleste biler vejer omkring et ton. De tungeste biler vejer dog over to ton, og dem er der blevet næsten otte gange flere af i løbet af de sidste ti år. De udgør nu 1,2 pct. af alle biler i Danmark. • • •

En gennemsnitlig dansker transporterer sig 13.200 km om året. 84 pct. af distancen tilbagelægges i person- og varebiler, mens tog og bus er de anden- og tredjemest almindelige transportformer. 3 pct. af den samlede persontransport tilbagelægges på cykel eller knallert, mens motorcykel står for 2 pct.

En bil er registreret i et cpr- eller cvr-nummer, og sammen med data om fx indkomst og bopæl kan man undersøge, hvem der kører i bilerne. Nogle analyser udgives i Nyt fra Danmarks Statistik (en form for pressemeddelelser). Man kan også bestille særlige analyser hos Danmarks Statistik (se mere på www.dst.dk/service). Mere statistik om transport kan findes i publikationen **Nøgletal om transport 2008**.

Især tyskere, nordmænd og svenskere er glade for at besøge Danmark. Lejede sommerhuse og camping er fortsat et hit hos mange turister. Når vi rejser til udlandet, er det særligt Spanien, vi besøger.

Danmarks byer, kyststrækninger med sandstrande og landlige idyll tiltrækker hvert år mange turister, især tyskere, nordmænd og svenskere. Turisterne – inklusive os selv, når vi tager på ferie indenlands – er især glade for at leje sommerhuse, men også hoteller og campingpladser trækker.

I europæisk sammenhæng er Danmark en letvægter, når man sammenligner antallet af overnatninger på hoteller med indbyggertallet. Ser man alene på hoteller, var der to overnatninger pr. indbygger på danske hoteller i 2008, mens Cypern og Malta havde 18 og 19 overnatninger pr. borger. Vi ligger dog over en række europæiske lande, fx Belgien og Rumænien, når man tager højde for, at de har flere indbyggere.

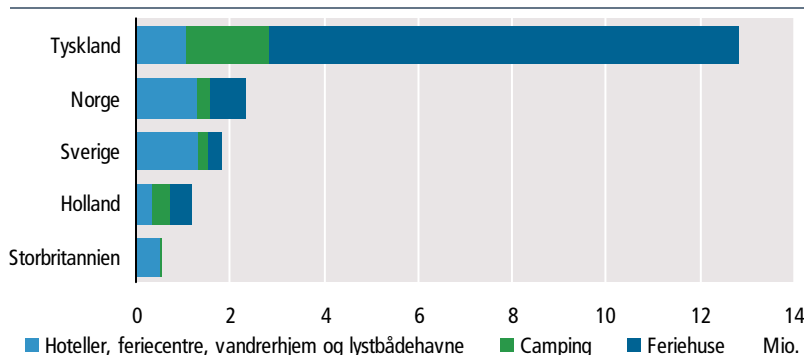
• • • VIDSTE DU AT

Danskerne stod selv for 58 pct. af alle overnatninger på danske hoteller i 2008. Det kan fx være i forbindelse med forretningsrejser, kurser eller weekendophold på en kro eller lignende. • • •

I 2008 tog danskerne på ferierejser i alt 16,6 mio. gange, dvs. næsten tre gange pr. person. De fleste lange rejser gik til udlandet, hvor Spanien, Frankrig og Italien er de tre mest populære feriemål. Disse lande står for lidt under en tredjedel af ferierejserne.

Fly er mest populært, når man rejser på længere ferier i udlandet. Bilen er det foretrukne transportmiddel, både når danskerne skal på kortere ferier til udlandet, og når ferien holdes inden for landets grænser.

UDVALGTE NATIONALITETERS OVERNATNINGER. 2008

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/turist

REJSER OG OVERNATNINGER FORDELTE EFTER UDVALGTE NATIONALITETER

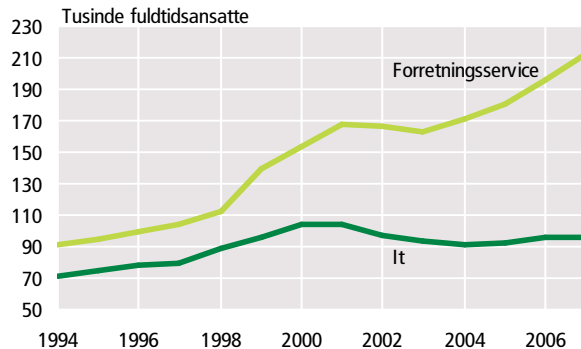
	Enhed	2005	2006	2007	2008
Overnatninger i alt	tusinde	42 018	44 370	45 609	44 717
Lejede feriehuse	tusinde	14 313	15 408	16 465	15 538
Heraf: Tyskere	pct.	70	67	65	64
Danskere	pct.	20	23	24	24
Nordmænd	-	4	4	5	5
Svenskere	-	2	2	2	2
Hoteller og feriecentre	tusinde	13 880	14 334	15 083	14 635
Heraf: Danske	pct.	58	59	61	62
Nordmænd	-	9	9	8	8
Svenskere	-	9	8	8	8
Tyskere	-	6	5	5	4
Campingpladser	tusinde	11 287	11 698	11 684	12 169
Heraf: Danske	pct.	72	73	74	76
Tyskere	-	17	16	16	15
Svenskere	-	2	2	2	2
Nordmænd	-	2	2	2	2
Vandrehjem, havne m.fl.	tusinde	2 539	2 931	2 377	2 375

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/turist

Statistikproduktionen i Danmark er ofte baseret på eksisterende data i registre – fx cpr-registret over personer. Der findes også andre indsamlingsmetoder. Statistikkerne om turisme bliver i høj grad produceret ved hjælp af skemabaserede indberetninger, hvor hoteller, campingpladser m.fl. sender informationer om overnatninger, nationaliteter mv. direkte til Danmarks Statistik.

Danskerne lever i stigende grad af at bruge hovedet frem for hænderne. Mange brancher har højt specialiseret og veluddannet arbejdskraft. Disse brancher skaber det såkaldte vidensamfund, som har et stort vækstpotentiale.

BESKÆFTIGELSE I UDVALGTE VIDENINTENSIVE ERHVERV

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/gf1

IT-ERHVERVENE

Består af it-industrien, it-engroshandel, telekommunikation og it-konsulentvirksomhed.

Danskere med kreative hoveder og en lang uddannelse sætter i stigende grad fingeraftryk på dansk økonomi. De såkaldte vidensintensive erhverv har de senere år haft en betydelig vækst målt i både brancheomsætning og antal beskæftigede.

Et af de vigtigste vidensintensive erhverv er it, som op gennem halvfemserne havde en stigende beskæftigelse. Fra 1994 til 2001 blev beskæftigelsen næsten forøget med 50 pct. I starten af det nye årtusinde oplevede branchen en afmatning, da den såkaldte it-boble brast. Siden har beskæftigelsen i branchen ligget stabilt omkring 90.000 med tendens til stigning.

OMSÆTNING I DE VIDENINTENSIVE SERVICEERHVERV

	Enhed	2005	2006	2007	2008
Designvirksomhed	-	...	3 944	...	4 541
It-servicevirksomhed	-	49 517	55 992	67 412	67 046
Reklame- og markedsføringsbureauer	-	18 240	19 239	20 777	21 245
Vikar- og rekrutteringsbureauer	-	6 557	9 062	11 811	12 633
Rådgivende ingeniører	-	33 202	...	45 199	...
Meningsmåling og markedsanalyse	-	1 449	...	2 350	...
Arkitektvirksomhed	-	5 477	...	7 462	...
Advokatvirksomhed	-	7 938	8 554	...	10 060
Revisionsvirksomhed	-	13 868	16 004	...	15 806

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/prdst603, [prdst604](http://www.statistikbanken.dk/prdst604), [prdst605](http://www.statistikbanken.dk/prdst605), [prdst606](http://www.statistikbanken.dk/prdst606) og [prdst608](http://www.statistikbanken.dk/prdst608)

VIDENINTENSIVE SERVICEERHVERV

Brancher, som er kendetegnet ved at levere serviceydelser inden for specialiserede og videntunge faglige områder.

FORRETNINGSSERVICE

It-konsulenter, advokater, arkitekter, rengøring, vikarbureauer o. lign., der lever af at levere serviceydelser, primært til andre virksomheder.

Inden for forretningservice – der bl.a. omfatter reklamefolk, advokater, revisorer, konsulenter mv. – er beskæftigelsen mere end fordoblet de seneste ti år. Disse brancher oplevede også en afmatning først i det nye årtusinde, men siden har beskæftigelsen været i fortsat vækst.

••• VIDSTE DU AT

It-virksomhedernes største indtægtskilde er computerprogrammering, der udgør en tredjedel af omsætningen. Herefter følger konsulentbistand vedrørende computersystemer og software. •••

It-servicevirksomhederne er den branche i de vidensintensive serviceerhverv, der har størst omsætning. Hvis man i stedet måler på den relative stigning i omsætning, er det dog vikarbureauerne, der har markeret sig. Fra 2005 til 2008 blev bureauernes omsætning næsten fordoblet. De udgør dog stadig en lille del af den samlede omsætning i de vidensintensive serviceerhverv.

Selv om nogle brancher i de vidensintensive serviceerhverv har en lille omsætning i forhold til de øvrige brancher, kan det alligevel ofte være dem, man bemærker i dagligdagen. Fx sætter arkitekter deres præg på gadebilledet, og i medierne og den offentlige debat skaber den mindste branche, meningsmåling og markedsanalyse, opmærksomhed omkring udvalgte emner.

Danskerne har i den grad taget livtag med den nye teknologi. Internetadgang og mobiltelefon er blevet en fast bestanddel af de flestes dagligdag. SMS-tasterne gløder, og billedbeskeder (MMS) er også ved at vinde udbredelse.

Mobiltelefonen har på rekordtid overhalet fastnet-telefonen, hvad antal abonnenter angår. I 2001 var der stort set lige mange abonnenter på mobil og fastnet. Siden da er antallet af fastnetabonnenter gået tilbage, mens antallet af mobilabonnenter har været i hastig fremmarch.

I 2005 var der for første gang flere mobilabonnenter end indbyggere. Det skyldes, at mange danskere har mere end ét abonnement, fx i forbindelse med deres arbejde. 2 pct. af de danske familier har dog ikke mobiltelefon.

I 2008 talte danskerne for første gang mere i mobiltelefon end fastnettelefon. Således blev der i 2008 talt 9,7 mia. minutter i mobiltelefon og 8,6 mia. minutter i fastnettelefon.

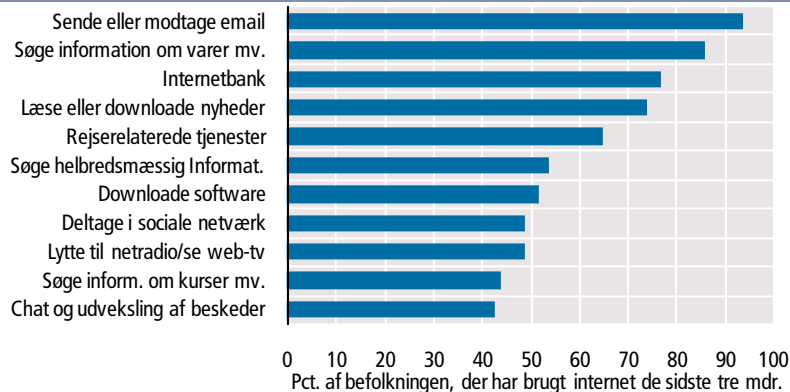
••• VIDSTE DU AT

Antallet af sendte MMS'er udvikler sig eksplosivt. Mens der i 2003 blev sendt knap 3 mio. MMS'er, var antallet i 2008 oppe på 68 mio. •••

Internettet har i den grad vundet indpas i danskernes hverdag. 86 pct. af alle danskere har i dag adgang fra hjemmet. E-mail er det mest udbredte formål med internettet. Herefter er de hyppigste formål at søge efter information om varer og bruge netbank.

Virksomhederne har også taget internettet til sig. Næsten alle virksomhederne har internetadgang og næsten ni ud af ti har egen hjemmeside.

PRIVATE FORMÅL MED BRUG AF INTERNET. 2009

INFORMATIONSSAMFUNDET

	Enhed	2005	2006	2007	2008	2009
Befolkningen						
Adg. til internet fra hjemmet	pct.	...	83	83	85	86
Køb/bestilling via internet ¹	-	33	38	53	47	50
Virksomheder						
Egen hjemmeside	-	82	83	84	87	88
Internetadgang	-	97	97	97	98	98
Telefoni						
Fastnet-abonnenter	pr. 100 pers.	62	57	52	49	41 ²
Mobil-abonnenter	-	100	107	114	120	126 ²
Fastnet udgående samtaler	mio. minutter	13 796	11 800	10 074	8 600	3 815 ²
Mobil udgående samtaler	-	6 478	7 569	8 718	9 747	5 071 ²
Sendte SMS	mio. beskeder	8 423	10 158	11 898	12 826	6 452 ²
Sendte MMS	-	24	28	42	68	34 ²

Note: Tal om telefoni stammer fra IT- og Telestyrelsen.

1 Pct. af befolkningen, der har bestilt eller købt varer eller tjenester på internettet inden for den seneste måned (frem til 2006) eller de seneste tre måneder (2007 og frem).

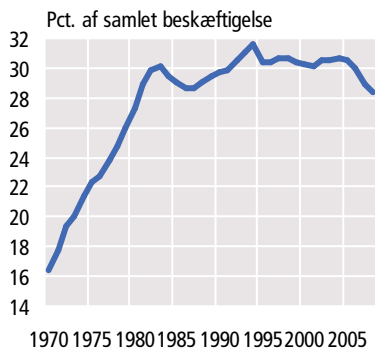
2 1. halvår 2009.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bebrit1, [bebrit01](http://www.statistikbanken.dk/bebrit01), [bebrit2](http://www.statistikbanken.dk/bebrit2), [bebrit07](http://www.statistikbanken.dk/bebrit07) og [vita](http://www.statistikbanken.dk/vita)

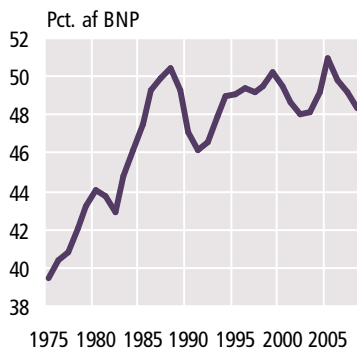

Danmark har tidligere kæmpet med underskud på de offentlige finanser og en voksende offentlig gæld. Men det seneste årti er det gået fremad, og vi har haft overskud på de offentlige finanser i stort set hele perioden.

OFFENTLIGT ANSATTE

SKATTER OG AFGIFTER

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/nat01, nat18 og off12

OFFENTLIG ØKONOMI

	Enhed	1990	1995	2000	2008
Offentlige finanser					
Offentligt overskud	pct. af	-1,3	-2,9	2,2	3,4
Offentlig nettogæld	BNP	...	36,0	25,7	-6,1
Skatter og afgifter	-	46,8	49,1	49,5	48,3
Drifts- og kapitaludgifter	-	55,9	59,6	54,0	51,9
Udgifter i off. forvalt. og service	mia. kr.	470,0	607,0	699,2	901,7
Generelle offentlige tjenester	pct.	20,1	18,0	16,5	13,6
Forsvar	-	3,5	3,0	2,9	2,9
Offentlig orden og sikkerhed	-	1,9	1,7	1,7	2,0
Økonomiske anliggender	-	8,3	7,3	6,2	5,5
Miljøbeskyttelse	-	0,5	0,9	1,1	1,0
Boliger og offentlige faciliteter	-	1,0	1,1	1,5	0,9
Sundhedsvæsen	-	11,9	11,6	12,0	14,8
Fritid, kultur og religion	-	2,7	2,8	2,9	3,0
Undervisning	-	12,5	12,6	13,5	13,3
Social beskyttelse	-	37,7	41,1	41,6	43,0
Ansatte i off. forvalt. og service	tusinde	786,3	798,9	835,1	838,1
Af alle beskæftigede	pct.	29,7	30,4	30,3	28,4

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/off3, nat01, off13, off12, off25 og nat18

Den offentlige økonomi er i det seneste årti kommet i bedre forfatning, end den har været i mange år. Med undtagelse af et mindre underskud i 2003 har Danmark i perioden 1999-2008 haft overskud på de offentlige finanser.

I 2008 udgjorde overskuddet 60 mia. kr., svarende til 3,4 pct. af BNP eller 10.900 kr. per indbygger. Overskuddet på de offentlige finanser er en følge af stigende skatteindtægter og færre udgifter til bl.a. renter.

Overskuddet på de offentlige finanser har betydet, at Danmark de senere år har afdraget så meget på den offentlige gæld, at nettogælden i både 2007 og 2008 var negativ. Det betyder, at det offentlige skylder mindre væk, end andre skylder det offentlige.

I alt var overskuddet på nettogælden 113 mia. kr., svarende til ca. 20.600 kr. pr. indbygger. Ti år før var underskuddet på nettogælden 409 mia. kr.

••• VIDSTE DU AT

Skattetrykket i Danmark er stort set uændret siden midten af halvfemserne. Skatter og afgifter udgør tilsammen ca. 48 pct. af BNP. •••

Antallet af offentligt ansatte voksede hastigt op gennem 1970'erne. Lige siden starten af 1980'erne har lidt under en tredjedel af alle beskæftigede været offentligt ansatte. De samlede udgifter til den offentlige forvaltning og service var 902 mia. kr. i 2008, svarende til 164.000 kr. pr. indbygger.

Hvis man vil bruge en statistik, er det vigtigt at vide, hvad den præcis måler, og hvilken metode der er brugt. Antallet af offentligt ansatte opgøres fx på en anden måde i nationalregnskabet end i arbejdstidsregnskabet, da de har hver deres formål og metoder. I Danmarks Statistik er der til hver statistik tilknyttet en varedeklaration, som beskriver indholdet i statistikken og den anvendte metode (se www.dst.dk/varedeklarationer).

Danmark er afhængig af samhandlen med udlandet, for at det moderne samfund kan fungere. Vores eksport og import har en stigende betydning for den økonomiske aktivitet.

Danmark har siden 1987 haft overskud på handelsbalancen. Forinden var der en lang periode fra efterkrigstiden og frem, hvor Danmark havde et vedvarende underskud. I 2008 var Danmarks handelsbalanceoverskud 29,4 mia. kr., svarende til 5.300 kr. pr. indbygger.

Der er overskud på handelsbalancen, når vareeksporten er større end vareimporten. Trefjerdedele af eksporten består af industriprodukter. Her er vindmøller, lægemidler og tøj nogle af de dominerende varegrupper. Nogle af Danmarks største importvarer er personbiler, medicin og computere.

Danmarks største handelspartnere ligger geografisk tæt på Danmark. Tyskland og Sverige er de største handelspartnere, og de to lande udgør omtrent en tredjedel af den samlede danske udenrigshandel.

••• VIDSTE DU AT

Kina er Danmarks fjerdestørste importland og overgår bl.a. USA og Frankrig. Fra 2007 til 2008 voksede importen fra Kina med 10 pct. •••

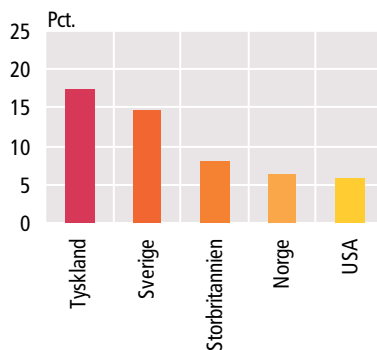
Danmark har siden midten af 1990'erne eksporteret mere olie, end vi har importeret. Udviklingen skyldes primært en voksende olieudvinding i Nordsøen.

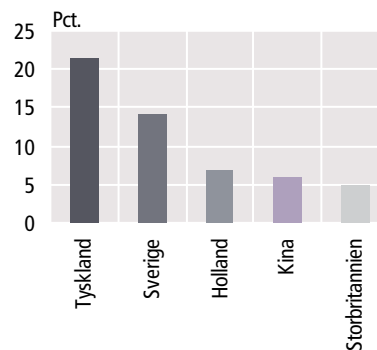
HANDELSBALANCE

Værdien af udførslen (vareeksporten) af varer minus værdien af indførslen (vareimporten). Ikke at forveksle med betalingsbalancen, som også omfatter bl.a. handel med tjenester, rentebetaling og løn.

TOP FEM VAREEKSPORT. 2008

TOP FEM VAREIMPORT. 2008

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/sitc2r4y

UDENRIGSHANDEL MED VARER

	Enhed	1980	1985	1990	1995	2000	2008
Import	mia. kr.	109	192	205	256	359	556
Til byerhverv	pct.	36	36	37	38	34	32
Til direkte forbrug	-	17	19	25	27	27	28
Maskiner mv.	-	9	11	11	12	14	11
Øvrige	-	39	35	26	23	25	28
Eksport	mia. kr.	96	180	228	288	408	586
Industriprodukter	pct.	64	65	69	74	74	73
Landbrugsprodukter	-	24	21	17	15	12	10
Brændselsstoffer mv.	-	4	5	3	3	8	12
Øvrige	-	9	9	10	8	7	6
Handelsbalance	mia. kr.	-14	-12	23	32	49	29
Nettoeksport af olie	-	-19	-19	-3	0	13	15
Olieimport	tusinde tons	14 294	10 765	8 196	8 887	8 160	10 149
Olieeksport	-	1 639	2 241	5 665	9 034	17 125	14 310

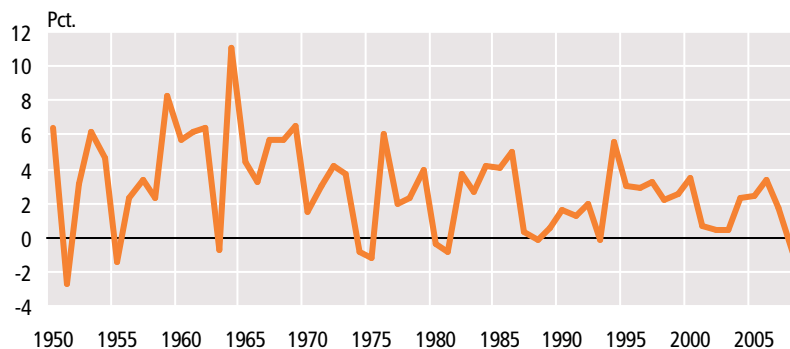
Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bec2y, konj2y, becgrp, konjgrp og kn8y

Varestatistikken indeholder tal for import og eksport af over 10.000 forskellige varer, hvilket gør den til den mest detaljerede statistik i Danmarks Statistik. Publikationen **Danmarks udenrigsøkonomi 2008** giver et overblik over handlen med udlandet, mens de detaljerede tal kan findes i Statistikbanken på www.statistikbanken.dk.

Danskernes velstand voksede frem til 2008. Der har også længe været plus på betalingsbalancen, hvilket har medført en faldende udlandsgæld. I 2008 så vi dog de første tegn på økonomisk tilbagegang.

ÅRLIG VÆKST I BRUTTONATIONALPRODUKTET

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/nat02

NATIONALREGNSKABETS HOVEDTAL

	Enhed	1990	1995	2000	2008
BNP (i årets priser)	mia. kr.	841	1 020	1 294	1 737
BNP (i faste priser)	mia. kr.	1 001	1 124	1 294	1 435
Import af varer og tjenester	i 2000-priser,	294	365	524	812
Forsyning i alt	kædede	1 296	1 489	1 818	2 248
Eksport af varer og tjenester	værdier	349	421	602	811
Privat forbrugsudgift	-	511	574	617	728
Offentlig forbrugsudgift	-	259	288	325	373
Faste bruttoinvesteringer mv.	-	172	194	263	316
Lagerændringer	-	1	27	11	11
BNP pr. indbygger	tusinde kr.	195	215	242	261

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/nat01, [nat02](http://www.statistikbanken.dk/nat02) og [nat17](http://www.statistikbanken.dk/nat17)

BETALINGSBALANCE OG UDLANDSGÆLD

	Enhed	1970	1980	1990	2000	2008
Løbende poster i alt	mio. kr.	-4 077	-13 400	3 425	18 208	37 969
Heraf: Varer	-	-5 702	-11 790	30 812	54 435	-3 697
Tjenester	-	2 250	7 700	11 051	23 258	51 037
Formueindkomst	-	-334	-9 580	-33 891	-33 001	31 607
Udlandsgæld, netto	-	14 929	99 700	282 000	217 832	152 566

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bet6, [bop6](http://www.statistikbanken.dk/bop6) og [dndapu](http://www.statistikbanken.dk/dndapu)

Nationalregnskabet er Danmarks husholdningsregnskab. Det viser, hvor meget vi tjener, forbruger, investerer, og hvor meget vi handler med udlandet. Væksten i bruttonationalproduktet (BNP) er et mål for hele økonomiens udvikling og et af nationalregnskabets vigtigste tal.

Bruttonationalproduktet havde i 2008 en negativ vækst på 0,9 pct., hvilket er første gang siden 1993. Danmark har ellers haft en høj vækst i BNP siden 1994 med undtagelse af perioden 2001-2003.

Danmarks BNP var 1.737 mia. kr. i 2008. I faste priser og såkaldt kædede værdier er velstanden målt i BNP pr. indbygger forøget 34 pct. siden 1990.

BRUTTONATIONALPRODUKTET (BNP)

Værdien af et samfunds samlede produktion af varer og tjenester i en periode, sædvanligvis et år.

Betalingsbalancen viser Danmarks økonomiske transaktioner med udlandet. I mange år var Danmark plaget af betydelige underskud på betalingsbalancen, som førte til en hastigt voksende udlandsgæld. Danmark har imidlertid – på nær 1998 – haft overskud på betalingsbalancen siden 1990, hvilket har ført til, at gælden er blevet meget mindre.

VARER

Vareposten i betalingsbalancen adskiller sig fra handelsbalancen i udenrigshandel pga. forskelle i afgrænsninger.

Nationalregnskabet indeholder mange begreber og definitioner, hvor en fuld forståelse kræver specialiseret viden om økonomi. Der findes forklaringer på mange af begreberne i Danmarks Statistiks publikation **Nationalregnskab 2007**. På samme måde kan man finde forklaringer på mange andre statistiske begreber i de tilhørende varedeklarationer eller i ordforklaringsafsnit i publikationer.

Statistik er en nøgle til at forstå samfundet. Derfor er det godt at vide noget om statistik, og hvad man kan bruge den til. Statistik er nemlig andet end lange rækker af tal og avancerede beregninger. Det er også tal, der kan bruges til sammenligning med tidligere tider eller andre lande.

STATISTIK ER ANDET OG MERE END RÆKKER AF TAL

Statistik er andet og mere end en beskrivelse af et emne ved hjælp af tal. Med statistik er det nemlig muligt at se en udvikling år for år eller undersøge forskellen mellem lande. Statistik er altså også tal til sammenligning. Statistik kan godt starte som lange rækker af tal, men tallene kan gøres overskuelige med figurer.

Data til statistikker kan komme fra mange kilder, og der er forskel på, hvor håndfaste statistiske data er. Data fra spørgeskemaer er fx mere usikre end data fra registre.

Danmarks Statistik producerer statistik på alle de områder, der er vist i pjecen, for at gøre det nemmere at forstå den verden, vi lever i. Hvert år spørger Danmarks Statistik fx danskerne, om de har internet, og hvad de bruger det til.

Det giver viden, der kan bruges af politikere, journalister, studerende og mange andre til at skabe debat og udvikling i samfundet. Er det fx godt eller skidt, at så mange danskere har adgang til internettet, som det er tilfældet?

Hvis man gentager undersøgelsen hvert år, kan man med tiden se, om danskerne får større eller mindre mulighed for at bruge internettet, og om deres vaner på internettet ændrer sig.

Danmarks Statistik benytter sig ofte af data fra registre. Et register er en database med oplysninger om fx borgere, virksomheder eller faggrupper. Danske registerdata har generelt en høj kvalitet. Jo højere kvalitet, jo bedre og mere dækkende en statistik får man.

REGISTRE

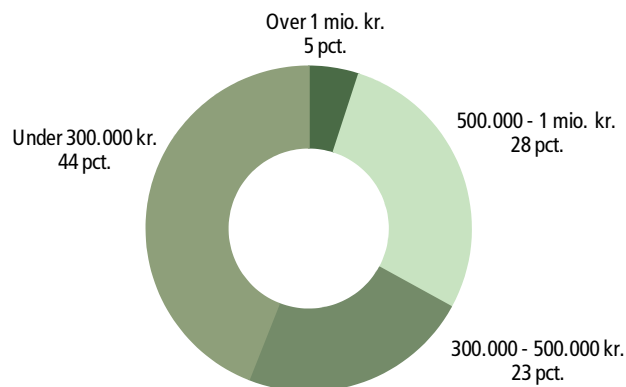
Et eksempel på et register er CPR (det Centrale Personregister), der indeholder en række informationer om hver dansker, fx fødselsdato og bopæl. Oplysninger om firmaer ligger i et register kaldet CVR (det Centrale Virksomhedsregister), og der findes en række andre registre.

FRA TAL TIL STATISTIK

Når data i form af tal skal laves om til en egentlig statistik, bruger man ofte simple udregninger med plus, minus, gange og dividere.

Andre gange benyttes procentregning til at præsentere statistik. Procenter gør det tit nemmere at overskue tal og formidle dem grafisk, fx i form af et såkaldt cirkeldiagram. Her er et eksempel:

FAMILIER FORDELT EFTER ÅRLIG FAMILIEINDKOMST. 2007

Figuren er blevet til på denne måde: Først skal man kende antallet af familier i Danmark (2,8 mio.). Det kan man i Danmarks Statistik finde ud af ved at lave et udtræk fra CPR. Derefter undersøger man, hvilke personer der lever i hver familie, og via andre registre finder man ud af, hvad indtægten for hver person i familien er.

Et computerprogram beregner derefter for hver eneste af de 2,8 mio. familier, hvad deres samlede indkomst er og opdeler familierne efter, hvor stor deres indkomst er. Derefter tæller man, hvor mange der fx har 0-300.000 kr. i indkomst. Det har lidt over 1,2 mio. familier, hvilket svarer til 44 pct. Kun en lille del af Danmarks befolkning har hvert år mere end 1 mio. kr. i indtægt.

Det er ikke svært at lave simple statistikker. Alligevel vil man hurtigt opdage, at statistik er virkeligheden puttet i kasser, og det er ikke altid lige nemt at gøre. Til gengæld kan statistik fortælle historier om samfundet, som er værd at lytte til. Det kræver dog, at man ved, hvordan statistikken skal fortolkes.

DET KAN VÆRE LET AT LAVE STATISTIK ...

Hvis man i en skoleklasse vil lave en simpel statistik over, hvor mange der bor hos begge deres forældre, hos deres far, hos deres mor – eller måske slet ikke hos nogen af dem – kan det gøres sådan her:

Skriv de forskellige muligheder op på tavlen og bed hver elev fortælle, hvad der passer på dem. Tæl alle svarene sammen, hvilket bør give det samlede antal elever i klassen. Hvis der er 24 elever i klassen, kan resultatet fx blive ligesom tabellen nedenfor:

BØRN OG UNGE FORDELT EFTER FAMILIETYP. 2009

	Befolkningen		Klassen ¹	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Børn og unge, 6-16 år	756 791	100,0	24	100,0
Bor hos far og mor	508 771	67,2	15	62,5
Bor hos mor og evt. partner	206 220	27,2	7	29,2
Bor hos far og evt. partner	30 107	4,0	1	4,2
Bor ikke hos forældrene	11 693	1,5	1	4,2

¹ Et tænkt eksempel på en fordeling og ikke et udtryk for, hvordan udfaldet konkret vil være.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/bm05

Hvis man gentager undersøgelsen hvert år, vil man få en statistik, der viser en udvikling over tid. De store tal i venstre side af tabellen ovenfor kommer fra en opgørelse, der gentages hvert år. Da den blev lavet i 1980, viste den, at 81 pct. af alle 6-16-årige boede hos begge deres forældre. I 2008 var tallet som nævnt i tabellen faldet til 67 pct.

Når man så ved, at der nu er færre børn og unge, der bor hos begge deres forældre, kan man begynde at diskutere, hvorfor det er sådan. Det kan tallene nemlig ikke umiddelbart forklare. Man kan sige, at mens statistikken er byggestenene, er mennesker håndværkerne, der bygger huset færdigt og finder ud af, hvad stenene skal bruges til.

... MEN ALLIGEVEL SKAL MAN VÆRE PÅ VAGT!

Det er dog alligevel ikke så simpelt at lave statistik som i eksemplet med klassen. Måske bor nogle af eleverne noget af tiden hos deres mor og noget af tiden hos deres far. Men hvis de kun får lov til at svare på, om de bor hos deres mor *eller* deres far, bliver statistikken ikke et fuldstændigt spejlbillede af virkeligheden.

Det er et godt eksempel på, at man skal vide, hvordan en statistik skal fortolkes. Alle statistikker indeholder begrænsninger, og jo mere man ved om baggrunden for statistikken, jo bedre er man rustet til at tolke den rigtigt. I den officielle statistik laver man derfor en grundig beskrivelse af, hvordan en statistik er blevet til.

INDEKS

Mange statistikker benytter indeks. Et indeks bruges især til at beskrive samfundsudviklingen inden for økonomiske områder som priser og produktion. Et eksempel på et simpelt indeks er forbrugerprisindekset. Det viser, hvor meget priserne på dagligvarer, tøj og meget andet stiger år for år.

Et indeks sættes til værdien 100 i et bestemt år. Hvis det så stiger til 110, betyder det, at værdien er steget 10 pct. Hvis det stiger til 200, betyder det, at værdien er fordoblet.

FORBRUGERPRISINDEKS

	1900	1930	1960	1990	2008
Forbrugerprisindeks	100	188	531	4 251	6205

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/pris8

Når indekstallet er 6.205 i 2008, betyder det, at prisen var ca. 62 gange højere i 2008 end i 1900. Man kan også finde ud af, hvor mange gange højere prisen var i 2008 end i 1960 ved at dividere indekset for 2008 med indekset for 1960 ($6.205:531 = 11,7$). Prisen var altså næsten 12 gange højere i 2008 end i 1960.

30 ● Om Danmarks Statistik

Danmarks Statistik blev grundlagt i 1850 – samme år som folkestyret blev indført med grundloven af 1849. Institutionens formål var dengang som nu at producere statistik, der kunne danne et objektivt fundament for demokratisk debat og beslutninger.

I Danmarks Statistik udarbejder vi tal for stort set alle områder af samfundslivet.

Statistikken bliver til, så borgere, virksomheder, offentlige institutioner og politikere kan følge med i samfundsudviklingen og herved bidrage til bl.a. debat og beslutninger.

Vi sætter en ære i at udarbejde statistik, som er til at stole på. Vi opgør tallene uafhængigt af økonomiske og politiske særinteresser.

Statistikkerne skal på gaden så hurtigt som muligt. Derfor arbejder vi målrettet på at nedbringe tiden, fra vi modtager data, til de endelige tal bliver offentliggjort.

Vi har altid brugerne i tankerne, når vi formidler tallene. Tallene skal være lige til at få fat i, nemme at forstå og lette at bruge.

For at statistikkerne kan sammenlignes på tværs af landene, samarbejder vi internationalt om, hvordan de skal opgøres og formidles.

Statistikkerne bygger på data fra flere forskellige kilder. Offentlige myndigheders administrative registre (fx CPR) er en væsentlig kilde.

Derudover danner indberetninger fra danske virksomheder og interview med borgere også grundlag for statistikkerne.

Langt hovedparten af den officielle statistik skal laves ifølge EU's lovgivning.

Danmarks Statistik er en statslig institution i Økonomi- og Erhvervsministeriet med ca. 550 medarbejdere.

For os er drivkraften at beskrive samfundsudviklingen og levere materialet til den demokratiske debat.

Læs mere om Danmarks Statistik på www.dst.dk/profil

Menneskene bag tallene:
Du er altid velkommen til at
tage kontakt til os, hvis du
har spørgsmål.

Foto: Henning Hjorth

Hvis du vil videre med statistik

Danmarks Statistik udgiver en lang række publikationer hvert år. Årbøger og temapublikationer beskriver og analyserer samfundet og kan bruges af alle – fra studerende til politikere.

STATISTISK ÅRBOG

Den store fortælling om Danmark og danskerne i tekst, tabeller og figurer. Fra kultur til økonomi, fra transport til forbrug, fra skole til erhverv.

Årbogen giver et omfattende, aktuelt og samfundsrelevant tidsportræt. Udkommer hvert år i juni.

Se årbogen på www.dst.dk/aarbog

STATISTISK TIÅRSOVERSIGT

Tiårsoversigten giver et overblik over de seneste ti års udvikling af det danske samfund. For alle, der ønsker at beskæftige sig med samfundsudviklingen.

Tiårsoversigten udkommer hvert år i august og er velegnet til undervisning.

Se mere på www.dst.dk/tiaar

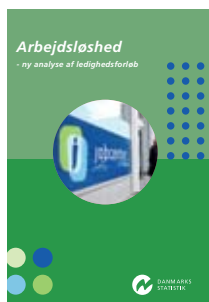
Danmark i tal findes også i en engelsk version, *Denmark in Figures*, der ligeledes er gratis.

TEMAUDGIVELSER

Hvert år udgiver Danmarks Statistik en række tema-bøger. Bøgerne stiller og besvarer en række spørgsmål om samfundet:

- *60 år i tal* – hvordan har det danske samfund udviklet sig de seneste 60 år?
- *Arbejdsledelse - ny analyse af ledighedsforløb* – hvor længe er arbejdsløse ledige, og hvad ved vi egentlig om tiden som ledig?
- *Dødelighed og erhverv* – hænger danskernes job sammen med, hvornår vi dør?

Bestil bøgerne på www.dst.dk/boghandel. Her kan du også se en nærmere præsentation af alle Danmarks Statistiks udgivelser.

DANMARKS
STATISTIK

Danmarks Statistik
Sejrogade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
dst@dst.dk

www.dst.dk

Redaktion:
Stefan Jul Gunnensen
Margrethe Pihl Bisgaard

Udgivet: Februar 2010
Oplag: 8.000
Tryk: Fihl Jensen
Fotos: Scanpix, Stock.xchng og
Danmarks Statistik

ISBN 978-87-501-1814-5 Tryk
ISBN 978-87-501-1815-2 Web

ISSN 0107-7139 Tryk
ISSN 1601-1023 Web